

AANGENOMEN OF VERLATEN

door Mevr. O.F. WALTON

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

AANGENOMEN OF VERLATEN

NAAR HET ENGELSCH

VAN

Mevrouw O. F. WALTON

DERDE DRUK

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

„Zie je dat, Petrus?“ zeide Bagot, . . . blz. 34

I.

Salome's ouderlijk huis.

Mijne ouders hadden tien jongens. Geen wonder dat moeder er dikwijls afgemat en overwerkt uitzag!

Evenmin was het vreemd dat wij haar zelden in een blijmoedige en opgeruimde stemming zagen, want zij was niet sterk en moest toch werken en sloven als de beste.

Ik wenschte soms dat moeder meer lachte en minder zuchtte. *Toen* kon ik niet begrijpen welk een zorg en onrust wij allen voor haar waren. Maar ik zie nu wel in dat vermoeidheid haar belette, om heel vroolijk te zijn en dat er reden te over was om haar aan het zuchten te brengen.

Ik kan mij zoo goed den berg kousen, dien zij elken Zaterdagavond moest stoppen, herinneren — de hielen en teenen er uit en buitendien menig gat. Die arme moeder! Zij placht ze met een zucht telkens te verleggen, voordat zij begon! Ook waren er steeds stukken in de broeken te zetten en het was een voortdurende strijd om ons met schoone boordjes te laten loopen; elken Dinsdag moest de groote wasch gedaan worden, en Donderdags het vele strijkgoed. Ik kan nu goed

begrijpen dat moeder een zeer moeilijk leven had. Maar ik dacht er toen nooit over. Ik wist niet wat het was, moeder te zijn; ik was sterk en vroolijk en gelukkig, en ik vrees dat ik moeder evenveel te doen gaf als de rest.

Ik was de derde jongen. Johannes en Jakobus waren ouder dan ik, en Andreas, Filippus, Bartholomeus, Mattheus, Thomas, Simon en Judas waren jonger. Mijn naam was Petrus. Het was vaders wensch ons naar de apostelen te noemen. „Zij hadden goede, ouderwetsche namen,” zeide hij. Moeder zei vaak dat zij dankbaar was, dat wij slechts met ons tienen waren; zij was zoo bang, dat vader den elfden Judas Iscariot zou genoemd hebben, want hij zou het jammer gevonden hebben om af te breken, nu zij het zoolang hadden volgehouden.

Vader had een grooten winkel van levensmiddelen, in een buitenwijk van de stad; hij verkocht kruidenierswaren, meel, spek, kaas, worst, boter, eieren, vleesch in blikjes en nog allerlei. Hij deed goede zaken, zooals de menschen zeiden, maar hij werd niet rijk. Dat was meer onze schuld dan de zijne, onderstel ik. Hoe zal een man met tien kinderen vooruitkomen!

Twintig paar nieuwe laarzen elk jaar, tien nieuwe pakken, driehonderd vijf en zestig maal ontbijt voor tien hongerige jongens, drie honderd vijf en zestig middagmalen voor tien jongens, die, na drie uren op school te hebben gezeten nog hongeriger waren, drie honderd vijf en zestig maal avondeten voor tien jongens, die door werk en spel en ondeugd verslindenden honger hadden; er was waarlijk heel wat noodig om dat alles te verschaffen en nog zooveel over te houden, dat vader zich een rijk man zou kunnen noemen.

Vader was een zeer stil man; hij zou nooit twee woorden spreken als hij er met één af kon. Ik geloof dat dit een der oorzaken was, waarom moeder zoo neergedrukt en bezorgd was. Zij kon hare zorgen nooit eens met hem bespreken, maar moest alles voor zich houden. De eenige in huis tot wien mijn vader sprak, was de kleine Salome. Zij was de jongste en het eenige meisje, en ieder had haar lief.

Het was een wonder dat zij niet bedorven werd, zeide moeder; maar ik geloof niet dat iemand Salome had kunnen bederven.

Ik was tien jaar toen zij geboren werd en ik zal nooit onze opgewondenheid vergeten, toen vader ons zeide dat wij een zusje hadden gekregen. Vader was dien dag heel spraakzaam, en zeide: „Jongens, je moet je heele leven lief voor haar zijn; zij moet het goed hebben met tien jongens om voor haar te zorgen.”

Ik weet niet wat de anderen er van dachten, maar ik nam mij voor dat niets ter wereld mijn zusje ooit zou deren, als ik bij haar was om haar te kunnen verdedigen. Zij was een zeer schoon kind; zij had donkerbruin haar en donkere oogen met lange wimpers en blozende wangen. Zij zag er het liefst uit van de geheele familie, zooals iedereen zeide. Moeder zeide dat zij op grootmoeder geleek, die eene schoonheid was geweest en wier portret eens gemaakt was door een schilder, die logeerde in het dorp, waar zij woonde.

Toen Salome een kind was, twistten wij dikwijls om haar. Wij wilden allen op haar passen, met haar spelen en haar dragen; en zij was als een geliefkoosd stuk speelgoed, dat wij allen te gelijker tijd wilden hebben. Maar nadat eenige maanden verlopen waren en Salome

geen nieuwtje meer voor ons was, gaven de andere jongens er niet zooveel meer om, om voor haar te zorgen en knorden zelfs wel eens, als moeder hen van hun spel riep om op hun zúsje te passen. En zoo kwam het, dat Salome en ik zulke groote vrienden werden. Mij verveelde zij nooit; het was nooit een last voor mij om op haar te passen en voor haar te zorgen.

„Waar zijn Petrus en Salome?” placht moeder op etenstijd teroepen, want zij wist dat wij altijd samen waren.

Als ik naar school was, ging Salome in den winkel bij vader zitten, en bleef daar zoolang ik weg was. Geen van de tien jongens mocht in den winkel zijn als de klanten kwamen; wij werden dadelijk weggezonden als onze hoofden om het hoekje van de winkeldeur werden gezien. Maar Salome kon urenlang op een zak meel zitten, met haar prentenboek, of naar de klanten ziende die in- en uitgingen. Doch als het mijn tijd was om thuis te komen, stond zij altijd aan de winkeldeur naar mij uit te zien en dan liep zij mij tegemoet, sloeg hare armpjes om mijn hals met een uitroep van vreugde en sprong dan op mijn rug, om naar huis gedragen te worden.

Er was een kerk aan het einde van de straat waarin wij woonden, en vader ging er elken Zondagmorgen heen. Moeder ging zelden mee zoolang zij kleine kinderen had, en toen zij daar eenmaal aan gewend was, kon zij er moeilijk toe komen weder geregeld te gaan. Maar vader nam zijn vijf oudste jongens mede en moeder maakte ons gereed, borstelde ons haar, speldde onze schoone boordjes in, en stond ons dan op de stoep na te kijken met Salome op haar arm.

Wij hadden een eigen bank, achteraan in de groote

kerk en daar zaten wij op een rij, altijd in dezelfde volgorde; eerst Jakobus, dan Johannes, dan ik, dan Andreas, dan Filippus en dan vader bij de deur van de bank. Wij zaten vrij stil onder den dienst; maar het scheen mij altijd een lange, vervelende tijd toe. De stem van den ouden predikant klonk zoo ver weg en ik hoorde nauwelijks wat hij zeide. Ik was altijd blij als het nagebed kwam en de zegen werd uitgesproken en het orgel begon te spelen en wij weer naar huis konden gaan. Ik kan mij niets herinneren van wat ik die jaren in de kerk hoorde, behalve op den Zondag, waarvan ik spoedig schrijven zal. Na dien Zondag scheen mij de kerk geheel anders toe dan vóór dien tijd.

Maar ik moet u eerst van een anderen dag vertellen, dien ik nooit vergeten zal zoolang ik leef.

Ik geloof dat het de eerste dag in mijn leven was, dien ik mij herinneren kan als geheel verschillend van de andere dagen. Er was niet veel afwisseling in ons leven, noch in het werk van onze arme moeder. Wij waren altijd hongerig, altijd druk en versleten altijd onze kleeren. Er was altijd iemand ziek of iemand ondeugend of iemand die grappen uithaalde. Dagelijks liepen wij haastig naar school en even haastig terug. Des morgens bij het opstaan waren wij alle tien kwijt wat wij noodig hadden, en als wij 's avonds naar bed gingen, zag onze arme moeder er geheel uitgeput uit, lang voordat wij allen in bed waren. Maar gedurende al de weken en maanden en jaren van Salome's kindsheid kreeg zij mij en ik haar steeds meer lief. En de dag, dien ik nimmer vergeten zal en waarover ik nu ga schrijven, was Salome's vijfde verjaardag.

Het verloren geld.

Ja, het was op Salome's verjaardag, dat herinner ik mij heel goed. Het was droevig dat een dag, die zoo vroolijk begonnen was, zoo treurig moest eindigen, — tenminste voor mij.

Ik ontwaakte dien morgen zoodra het licht werd, en ik sloop uit mijn bed om naar Salome te zien. Zij sliep in een klein bedje dicht bij mij, want Bartholomeus en Judas hadden telkens aanvallen van kroep en moeder moest hen in haar kamer nemen om hen, als zij ziek werden, in haar nabijheid te hebben. Dus liet zij mij voor Salome zorgen, die, als zij 's nachts wakker werd, haar handjes door de spijlen van haar ledikantje stak om de mijne vast te houden, totdat zij weder in slaap viel.

De heldere morgenzonneschijn straalde door een gat in het luik en viel op Salome's gelaat, terwijl ze sliep. Zij zag er zoo lief uit, en ik vond dat ze veel geleek op een van die kleine engelen op een onzer Kerstmiskaartjes. Naast haar bedje lag mijn geschenk voor haar op een stoel, opdat zij het, zoodra zij wakker werd, zou kunnen vinden. Het was een wassen pop. Ik had langen tijd mijn geld opgespaard om die te kunnen koopen, en het leek wel of Salome's verjaardag nooit zou aanbreken, zoo verlangde ik er naar.

Maar eindelijk was hij gekomen en het was een heerlijk schoone dag, zooals ik vurig gehoopt had dat het zijn zou. Ik verlangde met ongeduld, dat Salome ontwaken

zou, maar ik wilde haar niet storen. Na eenigen tijd werd Simon echter wakker en sprong uit zijn bed, toen hij de pop in het oog kreeg, en daarop opende Salome hare oogen en zag haar ook. Ik zal nooit vergeten hoe blijde zij was en hoe zij hare armpjes om mijn hals sloeg en mij haar „eigen lieven Petrus” noemde.

Toen werden de anderen wakker en ieder had een geschenk voor Salome; zelfs de kleine Judas had een zakje balletjes voor haar, die hij van zijn eigen geld gekocht had.

Wij hadden volstrekt geen lust om Salome alleen te laten, toen het schooltijd was, en wij gingen met grooten tegenzin. Maar vader wilde er niet van hooren, ons een vacantiedag te geven en ik geloof dat moeder er blij om was. *Onze* vacanties waren geen vacanties voor haar. Arme moeder! het waren haar moeilijkste dagen. Dus kusten wij Salome en trokken naar school; Andreas, Filippus, Bartholomeus, Mattheus, Thomas, Simon en ik. Jakobus hielp vader in den winkel, want hij was nu al zestien jaar oud, en verbeeldde zich een man te zijn. Johannes was leerling bij een boekbinder in de stad, maar ik was nog op school.

Ik zat in de hoogste klasse en moeder vond, dat ik nu wel groot genoeg was om de school te verlaten. Een jongen van veertien jaar moest zijn eigen brood verdienen, zeide zij telkens weder tot vader, en vader knikte toestemmend met het hoofd, maar hij kon tot een beslissing, wat mijn toekomstige bestemming betrof, niet komen. Ik wilde maar dat hij een besluit zou nemen, en kon niet begrijpen waarom het zoo moeilijk was om te beslissen. Maar later be-

merkte ik dat vader nooit haastig te werk ging. Moeder vertelde ons eens, dat vader er vijf jaar over gedacht had, eer hij haar tot vrouw gevraagd had. Ik behoefde dus niet verwonderd te zijn, dat vader niet haastig kon besluiten wat met zijn jongens te doen. En als ik dan bedacht hoeveel maanden het duurde eer hij tot eene beslissing kwam over den toekomstigen werkkring van zijn derden zoon, stelde ik mij voor dat er wel jaren noodig zouden zijn, om te besluiten wat met zijn tienden zoon te doen, als de kleine Judas het leven moest ingaan.

En zoo geviel het dat ik de oudste jongen in de school was. Wij gingen niet naar de school, die het dichtst bij was, wat veel gemakkelijker zou geweest zijn, maar naar dezelfde school, die vader als jongen bezocht had en die een kwartier verder de stad in was. Het was een verre wandeling en op natte dagen knorden wij terdege, dat wij zoo ver moesten loopen, maar vader kende den meester goed en zou niet gaarne willen dat wij de school verlieten. Hij was de zoon van vaders ouden meester en was werkelijk een goed onderwijzer, die ons degelijk onderricht gaf.

De lessen schenen dien morgen zeer lang en vervelend, want ik verlangde om weder thuis bij Salome te zijn. Zoodra de school uit was, kreeg ik mijn pet en draafde naar huis. Maar ik was nog niet ver weg, toen ik de stem van den ondermeester hoorde, die mij riep. Ik liep terug om te hooren wat hij verlangde. Hij had een papier in zijn hand.

„Hier, Petrus,” zeide hij, „jij bent een vertrouwde jongen! Ik heb iets voor je te doen. Is de Hoogstraat niet zoowat in je buurt?”

Ik zei dat die slechts vijf minuten van ons huis was.

„Dat dacht ik wel,” zeide hij; „wil je deze rekening voor mij betalen? Weet je den winkel van Betson in de Hoogstraat, dien zaadkoopman?”

„Ja.”

„Nu. Mijn vrouw is hem vijf gulden schuldig,” zeide hij; „hier is het geld en de rekening. Betaal het geld en breng mij de rekening morgen terug. Je hoeft niet vóór van middag na schooltijd te gaan; je bent nu te gehaast en moet je middagmaal niet misloopen. Ik dank je, Petrus,” zeide hij, toen ik verzekerde het stellig te zullen doen, „het spaart mij een groote wandeling uit.”

Ik was zeer in mijn schik dat hij mij vertrouwde en stapte met een gewichtig gelaat voort. In de eene hand hield ik de rekening en in de andere de vijf gulden. Ik zou ze wel in mijn zak gestoken hebben, maar had dien zóó vol met noten voor Salome, dat er niets meer bij kon. Zoodra ik thuis zou zijn, meende ik het geld en de rekening veilig weg te bergen.

Maar ik was niet ver weg, toen Tom Wals, die in dezelfde klasse met mij zat, stilletjes achter mij kwam en, om me te doen schrikken, plotseling op mijn rug sprong. Ik had hem niet hooren aankomen, en de stoot, dien hij mij gaf, deed het geld uit mijn hand over de straat rollen. Tom liep lachend weg en liet het mij oprapen, wat ik erg onvriendelijk vond. De guldens waren naar alle kanten gerold. Zoo spoedig mogelijk zocht ik ze op; maar tot mijn schrik en teleurstelling vond ik er slechts vier.

Waar kon de andere gulden zijn? Wat was er

meê gebeurd? Ik keek er naar. Ik zocht op de straat, in de goot, overal, maar hij was nergens te vinden. Er was een ijzeren rooster over het riool, dicht bij; daar moest hij in gevallen zijn. In dat geval was hij voor altijd verloren en het hielp niets er langer naar te zoeken. Ik verliet de plaats in wanhoop.

„Wat zal ik doen?” zeide ik tot mijzelf. Ik had geen cent in de wereld. Wij kregen niet veel zakgeld en al mijne spaarpenningen waren voor Salome's geschenk uitgegeven.

Ik wist wel wat ik *moest* doen. Ik moest mijn vader het verlies mededeelen en hem vragen mij een anderen gulden te geven. Maar ik zag daar zeer tegen op, want wat hem het meest vertoornde was zorgeloosheid. Als wij iets braken of iets vernielden of iets verloren, strafte hij ons altijd zeer streng. En toch kon ik de gedachte aan de ongenade en vernedering, als ik naar school terugging en mijn verlies aan mijn meester mededeelde, niet verdragen. Hij zou mij nooit weder vertrouwen en ik zou beschaamd en verlegen zijn, als ik mijne zorgeloosheid voor mijne makkers moest bekennen.

Wat zou ik beginnen? Mijn geweten zei, dat ik het aan vader moest vertellen zoodra ik thuiskwam; maar ik wilde Salome's verjaardag niet bederven, en daar stond zij mij aan de winkeldeur op te wachten.

Ik wikkelde de vier overgebleven guldens in de rekening, gaf haar de noten uit mijn zak en stak de rekening met het geld in de plaats. Salome was zoo vroolijk en gelukkig; ik kon niet verdragen haar op haar verjaardag aan het schreien te maken, en ik

III.

Niet meer te vertrouwen.

Ik ging dien middag als gewoonlijk naar school en voelde mij niets op mijn gemak, als de meester kwam om mijn som of vertaling na te zien. Hij mocht eens iets van de rekening vragen! Maar hij sprak er niet over, en eindelijk was de vervelende schooltijd voorbij en ik weder vrij.

Heel langzaam liep ik naar huis, telkens weder tot mijzelf zeggende: „Wat zal ik doen?” Maar ik zag geen uitkomst uit mijne moeilijkheid. Ik zag slechts twee wegen: het verlies aan vader of aan den meester mededeelen, en ik kon tot geen van beide besluiten.

Ik besloot eindelijk Salome's verjaardag niet te bederven, maar zooveel mogelijk mijn verlies te vergeten tot den volgenden dag. Het zou mij dan wel duidelijk worden wat het minst moeilijk was, het aan vader of aan den meester te zeggen. Intusschen kon ik genieten en zoo vroolijk als een leeuwerik zijn.

Moeder had een grooten tulband gebakken en Salome mocht de eerste snee hebben. Wij spraken allen zeer luidruchtig en lachten veel; maar ofschoon ik met de anderen gekheid maakte, dacht ik aldoor aan den verloren gulden. Het was gemakkelijk gezegd

moeder het theegoed opruimen op zijde om blindemannetje te spelen. Ik herinner mij nog goed welk een geraas er was en hoe Salome er van genoot. Maar het was een warme avond, en toen wij langen tijd gespeeld hadden, werd zij moe, en was blij toen zij op vaders knie kon springen, nadat hij den winkel gesloten had en een poosje stil kon zitten, totdat moeder gereed was om haar naar bed te brengen.

Vader stak zijn hand in zijn zak en haalde er een handvol geld uit voor Salome, om op de tafel uit te spreiden. Hij had juist de geldlade leeg gemaakt en het geld meegebracht om in zijn kas boven te bergen bij het naar bed gaan. Salome lachte hartelijk om de draaiende guldens, kwartjes en dubbeltjes; en zij en vader probeerden hoeveel zij er tegelijk konden laten draaien. Soms rolden er twee of drie over de tafel op den grond en dan zochten wij ze op; en eens, toen Judas naar een cent zocht, stootte hij tegen de tafel, waardoor er ten minste een dozijn geldstukken op den grond vielen.

Toen moeder terugkwam om Salome te halen, raapte vader zijn geld bijeen en stak het in zijn zak. „Weet je zeker dat je alles hebt, Johannes?” vroeg zij; „zou je het niet tellen?”

„Ik weet niet hoeveel er was,” zeide vader. „Ik tel het nooit voordat ik naar boven ga; het is alles wat vandaag ingekomen is; maar als er wat op den grond is blijven liggen, zal het morgen met vegen wel gevonden worden.”

Moeder zeide niets meer, maar nam. Salome mede naar boven en bracht haar te bed. Zij sliep toen ik naar bed ging en Simon ook. Ik had nu tijd om aan mijn verdriet te denken, en een plan te maken. Nu kon ik het niet meer vergeten. Ik was genoodzaakt een besluit te nemen, want de rekening moest den volgenden morgen vóór schooltijd betaald worden. Ik was heel ongelukkig; de gedachte dat de meester mij zorgeloos en onbetrouwbaar zou noemen, kon ik niet verdragen, en ik nam eindelijk het besluit om het den volgenden dag aan vader te vertellen en hem te vragen, mij een gulden te geven om het bedrag vol te maken.

Het was een zeer heete nacht; er scheen geen enkel koeltje te komen. Ik woelde onrustig in mijn bed, maar ik kon niet slapen. Salome woelde ook, en na eenigen tijd werd zij wakker, zat in bed op en vroeg om een slokje water. Er was geen water in de slaapkamer; dus stak ik den blaker aan en ging naar beneden, om wat voor haar te halen.

Ik moest de keuken door om naar de pomp in het vaathok te gaan. Toen ik de deur opende, viel het licht van de kaars op iets glimmends op den grond en ik bukte om te zien wat het was.

Het was een gulden. Die moest daarheen gerold zijn toen Salome het geld liet draaien, en daar hij juist onder de deur was gekomen, hadden wij hem niet gezien. Ik raapte hem op, en in dat oogenblik bracht de verzoeker een slechte gedachte in mijn hart. Nu weet ik dat het van hem kwam, ofschoon ik het toen niet begreep.

Waarom zou ik dezen gulden niet nemen, om in-

plaats van den verlorene te gebruiken? Vader zou het nooit weten; hij wist volstrekt niet hoeveel geld hij dien dag ontvangen had; hij telde het geld, dat hij over de toonbank ontving, niet. Hij zou nooit ontdekken, dat er een gulden te weinig was. En buitendien, dacht ik, zou hij er niets bij verliezen. Als ik hem den volgenden morgen mijn verlies vertelde en hij mij een gulden moest geven, kwam het toch op hetzelfde neer, of ik *dezen* nam.

Dus nam ik den gulden meê naar boven en wikkelde hem in de rekening met de vier guldens, die de meester mij gegeven had. En den volgenden morgen betaalde ik Betson en gaf de kwitantie aan mijn meester. „Ik dank je, Petrus,” zeide hij; „ik wist wel dat je te vertrouwen waart.”

O, hoe pijnlijk waren die woorden voor mij! *Een jongen, dien men kon vertrouwen*; zoo dacht hij; maar ik wist, dat ik een dief was. Ja, een dief! Ik had een gulden gestolen — het geweten zeide mij dat nu heel duidelijk. Dat zag ik den avond tevoren, toen ik het eerst in verzoeking kwam om hem te nemen, zoo niet in; nu de daad was bedreven, zag ik haar in het ware licht. Maar de Satan handelt dikwijls op die wijze. Hij wil ons tot zonde verleiden, maar bedekt de zonde met een schoonen schijn en tracht ons te overtuigen dat, wat hij ons vraagt te doen, slechts een onschuldig ding is. Maar als wij het eenmaal gedaan hebben, neemt hij het bedeksel weg en zien wij de zonde in al hare gruwelijkheid. En daar geeft de Booze niet om, want eenmaal gedaan, kan de daad niet ongedaan gemaakt worden. Dus voelde ik mij gedurende eenige dagen zeer ongelukkig. Maar lang-

zamerhand, toen niemand meer over de rekening sprak en alles als gewoonlijk voortging, begon ik te vergeten wat ik gedaan had — tenminste, het hinderde mij zoo erg niet meer. Ik moest mijne lessen leeren en voor Salome zorgen en vele dingen doen, die mijn tijd en gedachten in beslag namen. Misschien had ik toch niet zoo iets slechts gedaan, zeide ik tot mijzelf. In alle geval zou ik nooit meer iets van het geval hooren en het gedane kon ik toch niet ongedaan maken.

Zoo redeneerde ik met mijn geweten; maar des nachts, als ik wakker werd, terwijl de anderen sliepen, ontwaakte mijn geweten ook en werd het niet gemakkelijk tot zwijgen gebracht.

Het is vreeselijk een geheime zonde te hebben, die in de donkere uren in uwe gedachte komt; het is vreeselijk tegen een onrustige gedachte te moeten worstelen en de stem van een beschuldigend geweten te moeten smoren.

Toch scheen de zonde elke week verder weg; de gedachte er aan kwam minder bij mij op en de stem van het geweten klonk niet zoo luid meer. Eindelijk brak de tijd aan, dat ik er nauwelijks meer aan dacht en het geweten geheel stil was.

Maar toch was mijne zonde in twee boeken opgeschreven, in Gods boek en het mijne — het boek van *Gods* gedachtenis en het boek van *mijne* gedachtenis. God had het niet vergeten en de dag zou komen waarop Hij er mij aan zou herinneren.

En die dag was weder Salome's verjaardag.

IV.

Een dienst voor kinderen.

Het was Salome's zesde verjaardag.

Een geheel jaar was voorbijgegaan sinds ik den gulden gestolen had en een jaar scheen mij in die dagen een zeer lange tijd toe. Ik had de school verlaten en was loopjongen bij Betson geworden, totdat vader tot een besluit gekomen zou zijn omtrent het ambacht, dat hij mij zou laten leeren. Ik reed met een licht wagentje voor Betson, bracht zijne pakjes rond, veegde zijn winkel en was een goede hulp voor hem. Vroeg in den morgen was ik al bij Betson en eerst laat in den avond kwam ik thuis. Betson had een groote zaak en ik had zeer weinig vrijen tijd.

Ik was blij dat het dit jaar schrikkeljaar was en dat Salome's verjaardag daardoor op Zondag en niet op Zaterdag viel. Dus kon ik den ganschen dag bij haar zijn.

Ik had een Nieuw Testamentje als verjaringsgeschenk gekocht, want ik had haar leeren lezen en zij begon het al aardig te doen. Het Testamentje was verguld op snede en ik had er verscheidene bontgekleurde boekenleggers bij gekocht. Ik gaf het aan Salome zoodra zij wakker werd en zij was er heel blij mede. Zij opende het dadelijk en las het eerste vers, waarop haar oog viel:

„Alsdan zullen er twee op den akker zijn; de een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden.”

Ik was trotsch op mijn leerling en wat in mijn

schik dat zij elk woord had kunnen lezen zonder een enkele vergissing. Maar Salome zag mij aan met een verlegen uitdrukking op haar gelaat.

„Aangenomen door wien, Petrus?” vroeg zij.

„Ik weet het niet, Salome,” zeide ik; „ik zal iets gemakkelijkers voor je opzoeken,” en ik sloeg in het volgende hoofdstuk de gelijkenis van de tien maagden op.

Maar Salome had het vers, dat ik haar niet kon verklaren, niet vergeten.

„Vader,” zeide zij aan het ontbijt, „door wien werd de man op den akker aangenomen?”

Vader zag haar verwonderd aan, en moeder zeide: „Wat heeft het kind nu in haar hoofd gehaald?”

„Zij las het van morgen in haar kerkboekje,” zeide ik.

„Dan zal Petrus het je wel vertellen,” zeide moeder, „die komt zoo pas van school.”

„Petrus weet het niet,” zeide Salome, terwijl zij met haar ontbijt voortging.

Op Salome's vijfden verjaardag was het warm geweest, maar haar zesde verjaardag was, geloof ik, de warmste dag, dien ik ooit gekend had. De atmosfeer was benauwend warm en de kerk scheen dien morgen een oven te zijn. Bartholomeus viel vast in slaap, en snorkte zóó luid, dat een oude heer in de bank vóór ons zich omkeerde en hem met zijn stok aanstootte. Wij waren allen zeer slaperig en zelfs vader knikte telkens gedurende de preek. Ik herinner mij dat ieder en alles in de kerk er dien dag slaperig uitzag.

Ook het orgel speelde langzaam en slaperig; de gemeente zong met slaperige stemmen; de stem van den ouden predikant klonk als de stem in een droom; zelfs de vliegen, die hier en daar in de kerk waren,

gingen slaperig hun weg en kropen traag over de Bijbels en gezangboeken. Ik herinner mij niets van den dienst, zelfs niet den tekst van de preek. Het eenige dat ik opmerkte, was eene aankondiging, die vóór den nazang afgelezen werd.

„Dezen namiddag te vijf uur zal er in deze kerk een dienst voor kinderen plaatshebben.”

„Ik zal Salome medenemen,” zeide ik tot mijzelf.

Tegen vijf uur deed moeder Salome haar beste kleeren aan en wij gingen te zamen. Zij was nog nooit in de kerk geweest en zeer in haar schik.

Er werd een kort gebed gedaan en veel gezongen en Salome genoot er zeer van.

En toen volgde de preek. Ik had den spreker nooit eerder gezien; ook herinner ik mij zijn uitzicht niet. Maar zijn preek bewaarde ik in mijn geheugen en zal die nooit vergeten zoolang ik leef.

Ik nam Salome op mijn schoot en zeide dat zij luisteren moest als de preek begon, en nog zie ik haar klein, ernstig gezichtje vóór mij, toen zij hare oogen naar den spreker richtte. Zij had haar kerkboekje medegenomen, want zij wilde er den ganschen dag niet van scheiden, en ik sloeg den tekst op toen de predikant dien noemde. Mattheus XXIV : 40.

Welk een blik sloeg Salome op mij, toen zij zag wat het was!

„De een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden.”

„Door wien aangenomen?” zeide de predikant, „en door wien verlaten worden?”

„Dat wilden wij juist weten!” fluisterde Salome mij in.

„Wat is het schoonste, dat gij ooit gezien hebt?”

ging de predikant voort. „Misschien hebben sommigen van u den koning gezien. Als wij wisten dat de koning en de koningin in onze stad zouden komen, hoeveel drukte en beweging zou er in de straten zijn! Welke groote toebereidselen zouden er gemaakt worden! En als zij kwamen, welk een prachtig gezicht zou het zijn! Gij zoudt allen den optocht willen zien en trachten een goede plaats te krijgen, waar gij alles goed zoudt kunnen zien. Maar jonge vrienden, gij en ik zullen een veel heerlijker gezicht zien; wij zullen het prachtigste zien dat ooit iemand aanschouwd heeft, wij zullen den Heere Jezus, den Koning der koningen, zien komen in Zijne heerlijkheid!

Toen de Heere eens op den Olijfberg was, sprak hij tot Zijne discipelen veel over Zijne wederkomst. Hij zeide dat op den dag, waarop Hij komen zou, alles zooals gewoonlijk zou gaan; die dag zal juist zoo zijn als elke andere dag.

De halve wereld zal wakende zijn als Jezus komt. Treinen zullen vertrekken zooals altijd, winkels zullen open zijn, de menschen zullen koopen en verkoopen en geld verzamelen. De kinderen zullen naar school gaan, evenals op elken anderen dag; zij zullen knikkeren of andere spelen doen, juist zooals gij gisteren deedt en morgen weder zult doen. Uwe vaders zullen naar hun werk gaan, uwe moeders wasschen of strijken of bakken, en gij zult praten en spelen en krakeelen, evenals gewoonlijk. In het eene huis zal er dien dag bruiloft zijn, in het andere begrafenis. Menschen zullen aan hunne deuren staan te praten en babbelen, juist zooals gij hen elken dag ziet doen.

De andere helft van de wereld zal in slaap zijn als

Jezus komt. Kinderen zullen in hunne bedjes liggen en de vaders en moeders zullen ook slapen. Hier en daar zal er een licht branden, waar een zieke op zijn bed ligt te woelen of een zuigeling zijne moeder wakker houdt. De politieagent zal in de leege straat op en neer loopen; de jachtopziener zal in het eenzame bosch de wacht houden; de nachtwacht zal het verlaten pakhuis bewaken. Maar bijna allen in dat deel der wereld zullen vast in slaap zijn, weinig denkende aan hetgeen gebeuren zal.

Jezus zeide ook aan Zijne discipelen, *hoe* Hij komen zal — plotseling, onverwacht, zooals de bliksem van het oosten tot het westen schijnt. De winkelier zal naar zijne deur loopen; de werkman met zijn gereedschap in de hand stilstaan; de moeder van haar werk ophouden; de vrienden zullen temidden van hunne luidruchtigheid stil worden; de kinderen met hunne lessen ophouden; zij, die te bed liggen, zullen door het plotselinge licht ontwaken en naar de vensters snellen; allen zullen met verwondering en ontzetting naar den hemel staren.

Jezus zeide ook tot Zijne discipelen wat bij Zijne komst gebeuren zou. Dan zal de een aangenomen en de ander verlaten worden.

Gods heilige engelen zullen allen de wereld doorvliegen om Zijn eigen volk te vergaderen, allen, die Hem liefhebben, allen, die in Zijn bloed gewasschen zijn. Zij zullen uit alle landen verzameld worden, uit het noorden, het zuiden, het oosten en het westen. Zij zullen uit allerlei plaatsen samengebracht worden, de moeder uit haar huis, de dienstbode uit haar keuken, de zeeman van het schip, de mijnwerker uit

de mijn, de boer uit zijn veld, de koopman uit zijn winkel. Aan allerlei werk zullen zij bezig zijn, sommigen zullen slapen, anderen waken, sommigen bezig, anderen ledig zijn. Eenigen van u, kinderen, zullen vlijtig werken, anderen in den tuin achter het huis spelen, nog anderen ledig door de straten loopen. Maar allen, die Jezus liefhebben, zullen aangenomen worden, aangenomen door de engelen, aangenomen om met hem in Zijne heerlijkheid te deelen.

Er zal dien dag groote scheiding zijn, want de een zal aangenomen en de ander verlaten worden.

Twee kinderen zullen dien dag in dezelfde klasse zijn: de een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden. Twee jongens zullen te zamen knikkeren: de een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden. Twee meisjes zullen naast elkander zitten naaien: de een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden. Twee van u zullen misschien in deze zelfde kerk te zamen zijn, beiden in dezelfde bank: de een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden."

„Dat zijn Salome en ik," zeide ik tot mijzelven, „zij zou aangenomen en ik zou verlaten worden."

„O, hoe gelukkig om aangenomen te worden," ging hij voort, „hoe vreeselijk om verlaten te worden, achtergelaten onder al de vreeselijke dingen, die op de aarde zullen komen, en te zien dat zij, die wij kennen en liefhebben, aangenomen worden, terwijl wijzelven achtergelaten worden!

Wie van u, lieve jonge vrienden, zal aangenomen worden? Wie zal verlaten worden?

Slechts reine harten zullen dien dag aangenomen worden; zij, die wit gemaakt zijn in het bloed van

Jezus. Is uwe ziel wit of is zij bedekt met zwarte, leelijke vlekken?

Gij weet wat onze zielen vuil maakt; niet slijk of stof; die kunnen alleen onze lichamen bezoedelen. Het is de zonde, die onze zielen bevlekt.

Hoe is het met uwe ziel?

„Ja, ik weet,” zeide hij — en ik dacht dat hij mij aanzag, terwijl hij het zeide — „ik weet wel wat gij nu denkt. Het is langen tijd geleden, maar gij hebt het niet vergeten; een zwarte zonde: was het eene leugen, een bedrog of een slecht woord? Ik weet niet wat het was, maar wel weet ik dat, als voor die zonde geen vergeving is gevraagd, gij verlaten zult worden, *achtergelaten* worden!”

Oogenblikkelijk kwam in mijn gedachte de herinnering aan Salome's vijfden verjaardag en den gestolen gulden.

V.

De donderbui in den nacht.

Ik hoorde niets meer van de preek; ik beefde van het hoofd tot de voeten.

„Ben je koud, Petrus?” vroeg Salome mij, toen wij de kerk verlieten; „je beeft zo!”

„Gij zoudt achtergelaten worden.” Die woorden klonken in mijne ooren; ik kon ze niet vergeten. Gods Heilige Geest fluisterde ze mij telkens weder in.

„Wat scheelt Petrus?” zei moeder onder het theedrinken.

„Hij heeft zeker zijn tong verloren,” zei Jakobus.

Maar ik gaf geen antwoord. Ik wilde weten hoe spoedig Jezus komen zou. De predikant had gezegd, dat hij op alle tijden kon komen; misschien zou het dienzelfden nacht zijn!

Ik ging zoo vroeg mogelijk naar bed, want ik wilde alleen zijn. De hitte, die gedurende den dag groot geweest was, scheen tegen den nacht toe te nemen. Ik opende het venster voordat ik naar bed ging; alles was stil buiten, er woei geen windje en er waren weinig menschen op straat.

Ik ging naar bed, maar bleef langen tijd wakker. Die ééne vreeselijke gedachte, dat ik zou achtergelaten worden, hield mij wakker, en de gestolen gulden scheen als een zware last op mijn ziel te drukken. Eindelijk, na eenigen tijd gewoeld te hebben, viel ik in een benauwden slaap.

Eensklaps werd ik gewekt door een sterk krakend geluid, en ik dacht in het eerst dat het dak boven onze hoofden zou instorten. Ik zat in grooten angst in bed op, en op dat oogenblik kwam er een felle bliksemstraal, die mij alles in de kamer heel duidelijk deed zien. Salome sprong in haar bedje overeind en riep uit: „Petrus, zag je dat? Juist zooals hij in de kerk zeide! Ik dacht dat Jezus van nacht komen zou. Wanneer zouden de engelen om ons komen, Petrus?”

Maar nu volgde er een andere harde donderslag, en Salome beefde.

„Spreekt God nu, Petrus?” fluisterde zij met een ernstig stemmetje.

Maar ik was te verschrikt om te antwoorden. „De een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden!”

zeide ik tot mijzelf. „Salome zal aangenomen, Petrus verlaten worden!”

„O, Salome,” zeide ik eindelijk, terwijl ik in tranen uitbarstte, „het is maar een donderslag, geloof ik; maar als het Jezus was, komende op de wolken, Salome, dan zou jij aangenomen en ik verlaten worden!”

„O neen, neen,” zeide Salome; „jij moet niet achtergelaten worden, Petrus; zij moeten jou ook medenemen!” en zei klemde zich hoe langer hoe steviger aan mij vast, toen de eene bliksemstraal en donderslag na de andere ons deden schrikken en beven.

Maar eindelijk was alles voorbij en er viel een stortregen, die de heete lucht deed afkoelen en op den dorstigen tuin en de stoffige straat nederviel.

„Jezus is van nacht niet gekomen, Salome,” zeide ik; „het is slechts eene donderbui geweest.”

„Ik ben blij dat Hij niet gekomen is, Petrus,” zeide Salome, „als jij achtergelaten zou zijn.”

En toen legde zij haar vermoeid hoofdje op het kussen en was spoedig vast in slaap.

Maar voor mij was er dien nacht geen slaap meer. Ik kon nu niet rusten, voordat ik wist dat mijne zonde weggenomen was. Ik verliet mijn bed toen al de anderen in slaap waren gevallen, knielde neder en smeekte God mij te vergeven om Jezus' wil. Ik vroeg hem de zwarte zondevlekken uit mijne ziel te wisschen en vooral die zonde van een jaar geleden, die mij nu zoozeer ontrustte.

Ik bad ernstig en ik wist dat God luisterde en antwoord gaf op mijn gebed. Nu gevoelde ik dat ik niet gelukkig kon zijn, voordat ik mijn diefstal aan vader bekend had.

Ik wachtte met verlangen dat het licht zou worden, en hoorde vader opstaan. Vader was altijd het eerst beneden. Ik verliet het bed, kreeg een gulden uit mijn zak, want ik had meer zakgeld dan een jaar geleden, en sloop stil achter hem naar beneden. Hij schrikte toen hij, zich omkeerend, mij naar den winkel zag volgen.

„Wel?” zeide hij, terwijl hij mij aanzag.

„Vader,” begon ik, „ik wilde u wat vertellen.”

Hij sprak niet, maar wachtte totdat ik zou voortgaan.

„Herinnert gij u, vader, dat gij op Salome's vorigen verjaardag geld voor haar hebt laten draaien?”

Hij knikte met zijn hoofd tot antwoord. Toen vertelde ik hem, hoe ik den gulden genomen had, welk een vreeselijke verzoeking het voor mij geweest was, omdat ik zoo den ontbrekenden gulden van de rekening wilde aanvullen en hem niet durfde vragen er mij een te geven. Maar ik zeide hem ook, dat ik inzag hoe slecht ik geweest was, dat ik God om vergiffenis gesmeekt had en hoopte dat vader mij ook zou willen vergeven en den gulden aannemen, dien ik hem aanbod om hem in de geldlade te leggen, inplaats van dien ik genomen had.

Vader stond langen tijd mij aan te kijken zonder een woord te spreken. Toen legde hij zijne hand op mijn schouder, en zeide:

„Als een man gesproken, Petrus. Vermijd de kromme wegen, mijn jongen.”

Toen verliet hij mij om de luiken af te nemen, en ik ging weer naar boven, met een veel gelukkiger gevoel dan tevoren.

Dienzelfden Maandagmorgen, toen ik van Betson terugkwam voor mijn middagmaal, zag ik iemand, dien ik nooit tevoren gezien had, in den winkel met mijn vader staan praten. Het was een gezonde man, breed en blozend, en hij had een aangename, vroolijke wijze van spreken, die dezelfde uitwerking op mij had als een frissche, verkoelende wind. Het wekte mij op en bracht mij in een goede luim. Ik hoorde zijn vroolijke stem, voordat ik de winkel deur binnentrad, want hij sprak zeer luid. Hij zeide tot vader:

„Wel, het is een buitenkansje, dat is het — ik zeg u de waarheid —, en mijn vrouw en ik zullen op hem letten; dus moet je hem maar laten gaan.”

Ik ging den winkel door, omdat ik zonder vergunning niet durfde wachten, ofschoon ik verlangde te weten waarover dit alles was, toen mijn vader mij eensklaps wenkte om te blijven, terwijl hij naar mij wees en den sterken man aanzag.

De man zeide: „O, is hij het? Wel, hij schijnt nog een jongen; noem je hem nu al sterk?”

Vader knikte.

„Werkt hij gaarne?” vroeg de sterke man.

Vader knikte weder.

„Doet hij wat hem bevolen wordt?”

Vader knikte voor de derde maal.

„Hoe oud is hij?”

Dezen keer kon vader er niet met een hoofdknik af en was verplicht te zeggen: „Vijftien.”

„Goed!” zeide de man. „Wel, ik zeg je dat het een mooi ding voor hem is, een heerlijk buitenkansje; waarlijk, dat is het!”

Maar vader zeide niets; het scheen werkelijk een

straf voor hem te zijn om zijn mond te moeten opendoen.

De man werd ongeduldig.

„Komaan, Johannes,” zeide hij ten laatste, „jij en ik hebben elkaar nu al verscheiden jaren gekend en je bent een stilzwijgend man, dat ben je. Maar ik heb dezen morgen groote haast; dus, als je op de een of andere manier, zooals je zeker bij bijzondere gelegenheden doet, je tong kunt laten spreken, laat mij dan weten wat je plannen zijn.”

Vader antwoordde alleen: „Wanneer moet hij komen?”

„Welnu,” zeide de man, „zoo komen wij tot het punt in kwestie; laat hem Maandag komen!”

Vader antwoordde door een droevig hoofdschudden en uitte het enkele woord: „kleeren”.

„O, bekommer je niets over kleeren,” zeide de man, „wat hij heeft, zal voldoende zijn. Wij zullen voor hem zorgen, als hij bij ons is; dus zal ik den jongen Maandag stellig verwachten. En nu, vaarwel, Johannes, want ik moet weg!”

Vader deed een krachtige poging, toen hij vertrok, om zijn tong tot de uiting van de drie woorden: „Dank je, Bagot!” te brengen en de sterke man ging de deur uit.

Waar ik Maandag heen zou gaan of wat ik worden zou, daar had ik niet het minste denkbeeld van. Vader scheen niet geneigd er iets van te zeggen, want zoodra de man vertrokken was, nam hij zijn kasboek ter hand en wenkte mij om heen te gaan, terwijl ik verplicht was mijn middagmaal te gebruiken.

VI.

Mijn eerste betrekking.

Ik ging dien namiddag naar Betson terug zonder iets naders te vernemen van wat er met mij gebeuren zou; maar des avonds toen ik mijn maal gebruikte, zeide moeder, dat ik „loopjongen” zou worden bij eene mevrouw Fremayne, ergens buiten, in een plaats die Grassbourne heette. Ik moest schoenen en laarzen poetsen, messen slijpen en mij in huis nuttig maken, en ik zou ook in den tuin moeten werken en de pony verzorgen. De sterke man was, zooals moeder mij vertelde, de tuinman van mevrouw Fremayne, en woonde in een huisje dicht bij haar. Hij was een van vaders schoolkameraden geweest, maar had hem in langen tijd niet gezien. Meer dan dit kon moeder mij niet vertellen.

Die laatste dagen thuis waren zeer moeilijk voor mijn arme moeder. Zij zag er nog vermoeider en gedrukker uit dan anders. Er was zooveel aan de kleeren te verstellen, twee nieuwe hemden moesten er gemaakt worden en een stapel goed gewasschen en gestreken, en alles moest klaar zijn vóór Maandagnamiddag, wanneer ik naar mijn nieuw tehuis zou vertrekken.

Salome was die laatste week onafscheidelijk van mij; zij kon de gedachte aan mijn heengaan niet verdragen en schreide zoo, dat de jongens haar uitlachten en zelfs moeder haar zeide niet zoo'n beweging te maken. „Petrus zou zonder twijfel wel eens terugkomen!”

Het kostte mij veel van allen afscheid te nemen; zij stonden aan de deur om mij te zien vertrekken, en Salome wuifde met haar zakdoek en snikte: „Dag Petrus, lieve, lieve Petrus.” En ik zag dat moeder zich omkeerde en hare oogen met haar schort afdroogde, en ik schaam mij niet te bekennen dat ik ook eenige tranen stortte.

Maar toen ik in den trein zat, werd ik weder opgewekt en begon uit te zien naar het station Calvington, waar vader gezegd had, dat ik moest uitstappen.

De sterke man, of zooals ik hem nu moet noemen, mijnheer Bagot, was daar om mij af te halen, en weldra zat ik naast hem in een licht wagentje, dat ons naar mijn nieuw tehuis zou voeren.

„Dit is een mooie pony!” zeide Bagot; „wij hebben haar nu zoowat drie jaar gehad en zij loopt terdege, dat doet Bessie! Zij heeft nooit de zweep nodig, het lieve dier!”

Na een aangename rit door schoone lanen en langs boerderijen, berg op, berg af langs eene rivier, door een prachtig bosch en over een oude brug, kregen wij het huis van mevrouw Fremayne in het gezicht.

Het was een groot wit huis, aan den voet van een heuvel, terwijl een schoone laan van beuken en eiken er heenvoerde. Wij reden tot op korten afstand van het huis en keerden toen rechts en hielden stil voor een huisje, dat geheel bedekt was met een schoone klimplant, waaraan een menigte roode bloemen prijkte en dat in een kleinen tuin stond vol madeliefjes, fuchsias, stokrozen, duizendschoonen en alle soorten van gewone bloemen. Hier zou ik bij Bagot en zijne

vrouw wonen en ik beschouwde mijzelf als een gelukkigen jongen.

Juffrouw Bagot verwelkomde mij hartelijk. Zij was een gezellige, blozende vrouw, zoo opgeruimd en gezond als haar echtgenoot, ofschoon zij misschien niet zooveel sprak.

„Mijn vrouw en ik hebben geen olijftakken van ons zelve; die hebben wij niet; dus moet jij zoon en dochter voor ons zijn, Petrus,” zeide Bagot, toen wij naar de nette, gezellige keuken gingen. „En kom nu theedrinken en wat eten; je zult wel hongerig zijn. Hier is de beste ham, die mijn vrouw heeft, versche eieren en kostelijk brood! Wij zullen maar dadelijk beginnen, vrouwtje; misschien wenscht mevrouw den jongen te zien als zij klaar is met haar middagmaal. Schenk dus maar in, oudje, wij moeten geen tijd verspillen.”

Ik deed juffrouw Bagots ham en eieren en brood terdege eer aan en toen schoven wij onze stoelen dicht bij het vuur; Bagot rookte zijn pijp en sprak met mij, terwijl juffrouw Bagot het theegoed opruimde.

„Zie je dat, Petrus?” zeide Bagot, naar een kaart wijzende, die boven den schoorsteenmantel in een mooi lijstje hing. „Dat is ons motto, ja dat is het! Allen hier in huis moeten trachten naar die regels te wandelen. Mevrouw gaf ze ons; zij heeft ze ook in hare kamer hangen. Zij zal ze ook aan jou geven, denk ik, als ze je ziet. Wel, wel, ik zou ze voor geen geld willen missen, dat zou ik niet. Lees ze en zeg hoe je er over denkt.”

REGEL VOOR HEDEN.

Doe niets, wat gij niet gaarne zoudt doen, als Jezus komt.

Ga naar geen plaats, waar gij niet gaarne zoudt gevonden worden, als Jezus komt.

Zeg niets, dat gij niet gaarne zoudt zeggen, als Jezus komt.

DE HEERE KOMT.

Dat vind ik heel mooi," zeide ik, toen ik het gelezen had, en ik dacht aan de preek van den vorigen Zondag en aan Salome's tekst.

"Ja, het zijn goede regels, dat zijn 't," zeide hij. "Mijn vrouw en ik lezen ze elken morgen; want wij weten niet, Petrus," voegde hij er met een plechtige stem bij, "welken dag Hij komen zal."

"Petrus, heb je eenige voorstelling hoe een engel er uitziet?" vroeg hij, zich eensklaps tot mij keerende.

Ik dacht aan het Kerstmiskaartje en aan Salome en zeide dat ik het niet wist.

"Dan zul je het vanavond wel weten," zeide hij, "zoo zeker als je naam Petrus is."

"Wat bedoelt u?" vroeg ik.

"Wel," zeide hij, "wacht maar totdat je onze mevrouw gezien hebt, dan zul je weten hoe een engel er uitziet, dat verzekeer ik je."

"Is zij zoo mooi?" vroeg ik.

„Mooi!” herhaalde hij; „nooit in je heele leven heb je zulk een gelaat gezien. Vrouw!” riep hij tot zijne echtgenoote, die in de keuken bezig was, „is onze mevrouw mooi? Wat zeg jij?”

„Ja, je hebt gelijk, Jan; zij is mooi, als er ooit iemand mooi was!”

„En is zij goed, oudje?” vroeg haar echtgenoot.

„Ja, Jan, je hebt weer gelijk; zij is goed, dat ver zeker ik je!”

„En vriendelijk?” vroeg haar echtgenoot verder. „Kom oudje, is zij vriendelijk?”

„Ja, Jan, ik zou niet kunnen zeggen dat zij niet vriendelijk is,” zeide zijne vrouw, „zij is dat voor jou en mij geweest, Jan, en hoeveel maal zou ik niet kunnen zeggen!”

„Welnu dan!” zeide Bagot met een triomfantelijke uitdrukking, „als ze mooi en goed en vriendelijk is, mijn jongen, dan staat het vast dat zij een engel is, en dat heb ik altijd gezegd en ik zal het blijven zeggen.”

„Heeft zij kinderen?” vroeg ik.

„Slechts één,” zeide hij droevig; „hare geschiedenis is zeer treurig. Zij is door diepe wateren gegaan, dat is zij, maar de Heere is haar nabij geweest.”

Ik wachtte totdat hij zou voortgaan.

„Zij was pas een jaar getrouwd,” zeide hij, „en toen stierf haar echtgenoot; hij was maar enkele dagen ziek. Arme mevrouw, haar hart was bijna gebroken, want het was zoo nauw aan hem verbonden. En daarop werd, slechts weinige weken later, haar kindje geboren en zij gaf haar geheele hart aan hem. Zij leefde slechts voor haar kindje. Maar toen de jongeheer Reggie (zoo noemen wij hem) slechts weinige

maanden oud was, liet een zorgeloos kindermisje hem vallen, waardoor zijn rug bezeerd werd, en de dokter zegt dat hij nooit zal kunnen loopen. Ach, maar hij is het liefste schepseltje dat ooit bestond!"

„Hoe oud is hij?" vroeg ik.

„Zes jaar," zeide Bagot. „Verleden Zondag was het zijn verjaardag en zijn moeder gaf hem een Bijbel en hij liet mij komen om dien te zien. Het lieve kind, hij houdt zooveel van mij. Je zult hem misschien vanavond zien, en als je een goede jongen bent en zorgzaam, dan zal onze mevrouw je met hem in zijn wagen uit laten gaan; dat zou mij niet verwonderen."

„Arme mevrouw, zij heeft groote beproevingen!" zeide ik.

„Ja, een heelen hoop," antwoordde hij; „maar het zijn juist de beproevingen, die haar tot den Heere brachten. Zij had Hem vroeger niet lief, zooals zij zegt. En de menschen zeggen dat zij trotsch en koud was in die dagen. Ik kende haar toen niet, en ik weet niet of ik er toe zou kunnen komen om het te gelooven. Zij is *nu* niet hard en koud, dat weet ik; maar het maakt een groot onderscheid of iemand tot den Heere komt, dat doet het."

„Denkt u, dat zij weer trouwen zal?" vroeg ik.

„Weer trouwen!" antwoordde Bagot, van zijn stoel opspringende en mij met verbazing aanzien, „weder trouwen! Als onze mevrouw hertrouwt, Petrus, dan zal ik opletten of de zon uit den hemel valt en die hooge berg in de vallei stort en mijn oude vrouw van mij wegloopt!"

Dit laatste scheen hem van al de onmogelijke dingen het onmogelijkst toe.

„Had zij dan haar man zoo lief?” vroeg ik.

„Of zij hem liefhad,” herhaalde Bagot, „zij heeft hem *nu* nog lief. Zij denkt niet aan hem als aan een doode, maar als aan een levende — levende met den Heere, en elken dag kan de Heere met hem komen om haar tegemoet te gaan. Dat is de hoop van haar leven!”

Na dit gehoord te hebben, was ik zeer verlangend om mijne meesteres en den kreupelen jongen te zien, die juist zoo oud als onze Salome en op denzelfden dag jarig was.

VII.

Jongeheer Reggie.

Dien avond, tegen zeven uur, liet mijn meesteres mij roepen. Ik werd in een mooie kamer gelaten, met een tapijt zoo zacht als fluweel, en vol prachtige schilderijen en afbeeldingen en vazen met kasbloemen, en zooveel aangename en bekoorlijke dingen, dat ik een gevoel had alsof het een droom was, dat ik mij daar bevond en dat het niet waar kon zijn.

Mevrouw Fremayne was zoo mooi en goed en vriendelijk, als Bagot haar beschreven had. Zij zat bij het vuur met haar werk toen ik binnenkwam, en aan den anderen kant van het vuur lag op een sofa het magerste, bleekste jongetje dat ik ooit gezien had, maar toch was het een zeer mooi gezichtje, want hij had groote, lieve oogen, die veel meer schenen te

„Dat is Petrus,” zeide zijne moeder; blz. 39

zien dan onze oogen zien; het was alsof zij naar iets zeer verwijderds staarden.

„Lieve moeder,” zeide hij, met een fijn, hoog stemmetje, „hoe heet die jongen?”

„Dat is Petrus,” zeide zijne moeder; „hij is de nieuwe tuinjongen en zal bij Bagot wonen.”

„O, is het Petrus?” zeide het jongetje, „Petrus, die op de zee wandelde? O, ik ben blij dat gij gekomen zijt. Wij lazen gisteren van u in mijn nieuw Bijbeltje. Was u niet erg verschrikt, Petrus, toen u begon te zinken?”

„O, het is niet dezelfde Petrus,” zeide zijne moeder glimlachend; „die Petrus leefde langen tijd geleden.”

„Och, het spijt mij dat het niet dezelfde Petrus is,” zeide het fijne stemmetje; „ik wilde dat het dezelfde Petrus was.”

Mevrouw Fremayne sprak zeer vriendelijk tot mij, en zeide dat zij hoopte, dat ik daar heel gelukkig zijn en mijn werk goed verrichten zou, niet om haar, maar om God te behagen. Toen zeide zij wat mijn werk was, en hoe zij verlangde dat ik mijn tijd verdeelen zou; en zij hoopte dat ik zeer gehoorzaam aan Bagot zou wezen en hem in alles raad zou vragen, „want hij is een goede, waardige man,” voegde zij er bij. Toen sprak mevrouw Fremayne over het loon, dat zij mij wilde geven en dat vermeerderd zou worden, als ik mijn best deed; verder zeide zij dat ik moest leeren zilver poetsen en tafeldienen; dan zou zij trachten, nadat ik drie jaar bij haar geweest was, mij een dienst als knecht in een der groote huizen in de buurt te bezorgen.

De kleine jongen was al dien tijd, dat mijne meesteres

met mij gesproken had, zeer stil geweest, totdat zij dit laatste zeide, waarop hij plotseling riep: „Moeder!”

„Wat is er, lieveling?”

„U zei drie jaar.”

„Ja, Reggie.”

„Zou Jezus niet komen voordat de drie jaar om zijn, moeder?”

„Ik hoop het, lieveling,” antwoordde zijne moeder, met tranen in de oogen; „maar wij weten niet hoe kort of hoelang de tijd zal zijn, voordat Hij komt.”

„Ik hoop, dat Hij binnen drie jaar komen zal,” zeide de kleine Reggie.

Ik zag op terwijl hij dit zeide, en bemerkte dat de „regels voor heden” ook hier boven den schoorsteenmantel hingen. Mevrouw Fremayne scheen er ook juist aan te denken, want zij ging naar hare schrijftafel en nam er zulk een kaart uit, die zij mij gaf, met den raad ze in mijne slaapkamer op te hangen.

„Wij trachten allen volgens deze regels te leven, Petrus,” zeide zij; „en ik hoop dat jij het ook doen zult, met Gods hulp; dan ben ik zeker dat noch Bagot noch ik over je te klagen zullen hebben.”

Toen ik de kamer wilde verlaten, riep de kleine jongen mij terug.

„Petrus,” zeide hij, „wacht een oogenblik, Petrus. Moeder, mag Petrus morgen met mij uitgaan?”

„Zul je heel voorzichtig zijn? Kan ik je vertrouwen, Petrus?” vroeg mijne meesteres. „Mijn kleine jongen is zeer zwak, en heeft de grootste zorg noodig.”

„Ja, mevrouw,” antwoordde ik; „u kunt mij waarlijk vertrouwen.”

„Zorg dan dat je tegen elf uur klaar bent en je

beste kleeren aan hebt om met jongeheer Reggie uit te gaan."

"Petrus," zeide het kind, "ik zal je bij mijne kinderen brengen. Wist je niet dat ik kinderen had, Petrus? Ik heb negen en zestig kinderen; is dat niet veel? Ik heb er zeventig gehad, maar één is er gestorven. Zou je gaarne mijn kinderen zien, Petrus?"

"Ja, heel gaarne, jongeheer," zeide ik.

"Goeden nacht, Petrus," zeide hij.

Maar voordat ik de deur gesloten had, hoorde ik hem tot zijne moeder zeggen: "Is Petrus niet een lieve jongen, moeder? Ik houd heel veel van hem, al wandelde hij niet op de zee."

Den volgenden morgen was ik zeer in mijn schik, toen het elf uur was en ik het kleine wagentje naar de voordeur mocht rijden. Het wagentje was van teenen gevlochten en er lag een bedje in, zoodat Reggie den ganschen tijd kon blijven liggen; er was een handvat, waaraan ik het kon voorttrekken.

Binnen korten tijd werd de deur geopend, en zijne kinderjuffrouw droeg hem naar beneden. Hij was zeer blijde mij te zien en wij gingen dadelijk naar zijn kinderen. Toen wij de achterdeur voorbijgingen, kwam de keukenmeid naar buiten met een mandje, waarin verscheidene pakjes lagen.

"Dat is het ontbijt voor de kinderen!" zeide het kind; "de keukenmeid maakt het altijd voor mij klaar. Mijne kinderen hebben vele kinderkamers, Petrus. Hier is de eerste," zeide hij, terwijl hij naar een paardenstal wees. Ik trok zijn wagentje zachtjes naar binnen en daar bevond zich een witte hen met elf kleine, zachte, donzige kuikentjes. Hij sloeg mij met

groote belangstelling gade, terwijl ik een schoteltje met geweekt brood voor de kleintjes klaarmaakte en een handvol gerst voor de moeder strooide.

„Zij is een oud kind, Petrus,” zeide hij; „ik heb haar al gehad toen ik nog een heel kleine jongen was.”

Daarop bezochten wij een oude zwarte hen, die de zorg had over zes kleine, gele eendjes en weder was het een genoegen voor hem om mij te wijzen, hoe ik hun ontbijt moest klaarmaken en hoeveel zij hebben moesten.

Toen kwamen wij bij een open plaats voor de schuur en daar vlogen acht duiven naar beneden zoodra zij ons bemerkten en zetten zich op het wagentje. Wij gaven ze koren en Reggie kraaide van pret, als zij het van het kled, dat over zijne voeten lag, afpikten.

Het volgende kind was een vreemd schepseltje — een kleine aap, die een warm, gezellig huisje in een van de bijgebouwen had.

„Een man met een orgel bracht hem eens,” zeide hij, „en hij beefde zoo, en de man was wreed voor hem en sloeg hem en toen begon ik te schreien; daarom kocht moeder hem voor mij, en hij is nu zoo gelukkig en warm, nietwaar Joco?”

De aap scheen zeer op zijn gemak, toen hij zijne handen uitstak naar beschuitjes en noten en al de lekkere dingen, die wij medegebracht hadden, en daarop rende hij weg en verborg ze onder zijn warm bedje van hooi, om ze op te eten als wij zouden vertrokken zijn.

Toen gingen wij naar een hok met tien konijnen van alle kleuren en soorten, en waarvoor wij een goeden voorraad koolbladen hadden meegebracht;

twee jonge varkentjes bevonden zich in het netste varkenshok, dat ik ooit gezien heb; en er was een tamme eekhoorn met een gebroken poot, dien Bagot stervende had gevonden in het bosch en naar huis gebracht om verzorgd te worden.

„Dat kind zal vrijgelaten worden, zoodra het wel genoeg is,” zeide de jongen; „hij is maar voor een korten tijd in het hospitaal gekomen. Arm ding! Hij is nu zooals ik, hij kan niet loopen!”

Toen keerden wij in den tuin terug en gingen naar een vogelkooi in een der broeikassen, waarin niet minder dan twintig kanarievogels waren, en daar was heel wat te doen, om alle van frisch water en voldoende voedsel te voorzien. Sommige waren zóó tam, dat zij op het wagentje gingen zitten en hennepzaad uit Reggie's mond pikten.

Ons laatste bezoek was bij een lammetje, in het veld voor het huis, en voor dit kind haalde ik een kom met melk uit de boerderij.

„Nu heb je één en zestig van mijne kinderen gezien,” zeide de kleine jongen; „er zijn er nog acht in huis, zij hadden hun ontbijt al gehad, voordat je kwam. Daar is een kleine groene papegaai, een oude kat met een kleintje, vier kleine marmotjes (een van die stierf) en mijn hondje Sandy. Heb ik niet veel kinderen?”

Hij scheen nu erg moe, en weldra kwam zijn kinderjuffrouw hem naar binnen dragen. Maar voordat zij hem opnam, sloeg hij zijne armen om mijn hals, en zeide: „Petrus, lieve Petrus, vergeet niet om morgen terug te komen.”

Hij was zoo mager en licht, dat de kinderjuffrouw hem naar boven droeg als een heel klein kindje.

„Denkt u dat hij zal blijven leven?” vroeg ik aan Bagot, toen ik terugkwam om hem bij het tuinwerk te helpen; „hij ziet er zoo heel ziek en bleek en mager uit.”

„God weet het,” zeide Bagot, met tranen in de oogen; „God weet het, Petrus. Dat is alles wat wij er van kunnen zeggen. En, misschien, Petrus,” zeide hij met een zucht, terwijl hij bukte om het onkruid uit te halen, „misschien is het heel goed, dat wij het niet weten.”

VIII.

Er is geen tijd te verliezen.

Ik was zeer gelukkig in mijn nieuwe leven te Grassbourne. Als de scheiding van Salome mij niet zoo zwaar was gevallen, dan geloof ik niet dat ik gelukkiger had kunnen zijn.

Ik had een druk leven, want er was binnen en buiten veel te doen; maar ik weet zeker dat wij altijd gelukkig zijn, als onze tijd met nuttig werk bezet is. Luie menschen zijn altijd slecht gehumeurd.

Iedereen was zoo vriendelijk voor mij, dat ik al heel ondankbaar had moeten zijn als ik herf niet liefgehad en getracht had hun genoeg te doen. Bagot en zijne vrouw waren als vader en moeder voor mij. Hun huisje was een gezellig, vroolijk nestje om in te leven, en het was een groote steun voor mij, om bij zulke goede Christelijke menschen te wonen.

Na den nacht van Salome's zesden verjaardag, toen ik mijne zonde aan Jezus beleden had, was Hij mijn Meester gebleven en wenschte ik vurig naar Zijn wil te leven. En iedereen en alles in Grassbourne scheen hierin mede te werken.

De voornaamste gedachte, waarmede aller harten vervuld waren, was deze, dat Jezus, hun Heer, elken dag, elk uur komen kon en dat zij gereed moesten zijn om Hem dadelijk tegemoet te kunnen gaan. De „regels voor heden” waren geen doode letters voor hen; zij pasten ze toe op hun dagelijksch leven.

Dikwijls heb ik opgemerkt dat Bagot plotseling ophield onder het spreken en het oog richtte naar den schoorsteenmantel, terwijl hij somtijds luid tot zichzelf zeide: „Wel, Bagot, dat zou je niet gaarne zeggen als Hij komt.” Of als hij zijne pijp bij het vuur zat te rooken en de klok hem waarschuwde dat het uur, dat hij voor het middagmaal bestemd had, vervlogen was, dan legde hij soms eensklaps de verleidelijke pijp neer en las luid, naar regel no. 1 wijzende: „Doe niets, wat gij niet gaarne zoudt doen, als Jezus komt.”

„Wel, Jan Bagot,” zeide hij dan, „gij zoudt niet gaarne uw tijd verkwisten, als Jezus komt.”

Zijne vrouw sprak zelden over de regels, maar leefde er niet minder naar. Ik hoorde haar maar éénmaal een liefdeloos woord over een ander spreken en toen richtte zij haar oog naar den schoorsteenmantel en ik zag tranen in hare oogen komen, toen zij gevoelde dat zij den derden regel niet nagekomen was.

Wat mijne meesteres betreft, ik geloof dat zij elken dag leefde alsof het de laatste dag voor de komst

haars Heeren zijn kon. Haar leven was een voortdurende daad van liefdevolle gehoorzaamheid aan den Meester; zij scheen Hem in alles wat zij deed, te willen behagen. De arme menschen uit den omtrek, de zieken in de kleine naburige stad, de kinderen, die aan den weg speelden, allen kenden het geluid van Bessie's hoefslag op den weg en allen zagen haar gaarne voorbijrijden, want zij waren zeker dat zij een vriendelijk woord, een aangenaam bezoek of een blijden glimlach van hun lieve mevrouw Fremayne zouden ontvangen.

„De Meester kan elken dag komen,” hoorde ik haar eens zeggen, toen iemand haar zocht over te halen om niet in den regen uit te gaan om een stervende vrouw te bezoeken; „er is geen tijd te verliezen.”

Boven den schoorsteenmantel van de eetkamer hing het volgende vers, dat mijne meesteres zelf had geteekend en gekleurd:

„De tijd is kort — wij weten niet hoe kort,
 Noch ook den juisten tijd;
 Maar die des Konings wenken hier verstaan,
 Zij houden zich bereid.
 Geef ons dat wij dien tijd, o Heer,
 Getrouw besteden tot Uw eer!”

En dezelfde gedachte, die mijn meesteres tot werken aanspoorde, was haar tot grooten troost in haar verdriet. In haar kamer hing een schoon portret van haar echtgenoot, waaronder ik deze woorden las:

„O, zijt getroost! nog maar weinige dagen,
 Ja, weinige uren misschien;
 Na 't duister zal 't vriendelijkst licht voor u dagen
 En Jezus, uw Heer, zult gij zien.
 O, droog dan uw tranen en zeg het met vreugd:
 't Kan zijn, dat de Koning mij heden verheugt!”

Het was mijn grootste genoegen om jongeheer Reggie in zijn wagentje buiten te rijden. Elken morgen gingen wij te zamen zijn kinderen voeren, en spoedig hield ik evenveel van hem als van mijn kleine Salome.

„Weet je, Petrus,” zeide hij eens, „als Jezus komt, zal ik even goed als jij kunnen loopen en springen! O, Petrus, zou dat niet heerlijk zijn?”

En het arme jongetje, dat nooit had kunnen loopen of springen, had tranen in zijne oogen terwijl hij dit zeide.

Dikwijls nam hij zijn nieuwe Bijbeltje mede naar buiten en vroeg mij er hem uit voor te lezen. De geschiedenis van Petrus, wandelende op de zee, hoorde hij het liefst: maar wanneer wij lazen van Petrus' val, toen hij zijn Meester verloochende, greep hij mijn hand en zeide: „Dat was jij niet, Petrus, nietwaar? Jij zoudt geroepen hebben: „Ik ken Hem!” Zou je niet?”

Somtijds, als de dagen vochtig en koud werden en hij niet zooveel en dikwijls kon uitgaan, liet hij mij roepen, om hem in de kinderkamer te komen gezelschap houden, waar hij mij zijn speelgoed en prentenboeken liet zien.

Zoo ging een geheel jaar voorbij en brak Salome's verjaardag weder aan, en mijne meesteres was zoo vriendelijk mij een dag vacantie te geven om haar

te kunnen gaan bezoeken. Jongeheer Reggie vond het niets prettig, dat ik op zijn verjaardag uit zou zijn; maar hij werd getroost door de belofte zijner moeder, dat ik den volgenden dag in de kinderkamer mocht komen om al zijne geschenken te zien en hem van Salome te vertellen.

Ik ging met een vroegen trein naar huis en verraste allen. Zij verwelkomden mij hartelijk, en Salome danste van vreugde en was verrukt over het geschenk, dat ik voor haar meegebracht had: een kleine rozenstruik vol fijne roosjes en een pot met vergeet-mij-nietjes. Bagot had ze mij gegeven, toen de planten nog klein waren, en ik had ze opgekweekt voor Salome's verjaardag.

Ik had zooveel te vertellen en zij te hooren, en zij te vertellen en ik te hooren, dat de dag al te spoedig voorbijging. Het afscheidnemen des avonds viel ons allen moeilijk en Salome's tranen bevochtigden mijn gelaat, toen ik mij wegspoedde om den avondtrein naar Calvington te bereiken.

Ik had een kleine kamer voor mijzelf boven de keuken in Bagots huis en ik stond gewoonlijk vroeg op om bij het venster, dat op den kleinen tuin uitzag, in mijn Bijbel te lezen en God om hulp te smeeken gedurende den dag en hem te vragen mij getrouw naar de drie regels te doen wandelen. Maar spoedig na Salome's verjaardag werd ik zeer slof in mijn dagelijksch lezen en bidden. Een vlaag van luiheid overviel mij, en ik lag vaak half wakker in mijn bed, totdat ik Bagot uit zijne kamer hoorde komen. Hij klopte dan aan mijne deur en riep: „Nog maar tien minuten, Petrus, mijn jongen, je moet je haasten.”

En dan rolde ik uit mijn bed en kleepte mij aan en had maar een oogenblikje om voor mijn bed neer te knielen, voordat het mijn tijd was om aan mijn werk te gaan.

Ik noem dit feit, omdat het licht werpt op wat nu volgen zal. Het is mijn vaste overtuiging, dat wij nooit veilig zijn als wij niet bidden en dat, als de Booze ons kan snappen op een dag, als wij zonder gebed aan ons dagelijksch werk gaan, hij ons aanpakt op den geschiktsten tijd voor hem en den slechtsten tijd voor ons.

Ik geloof dat Bagot begon te vermoeden, dat het met mij niet in orde was, want hij zeide plotseling op een morgen toen wij te zamen naar den tuin wandelden: „Hij is een slecht soldaat, Petrus, die in den strijd gaat zonder wapenrusting; hij zal er slecht afkomen, dat zal hij.”

„Wat meent u?” vroeg ik.

„Probeer het maar nooit, Petrus, jongen, dat is alles!”

Ik meende te begrijpen wat hij bedoelde, maar ik wilde niet verder vragen en een of twee dagen daarna stond ik vroeger op en gaf meer tijd aan het gebed. Maar weldra verviel ik weder in dezelfde zorgeloosheid.

IX.

Het roovershol.

Op een morgen in Augustus, ongeveer zes weken na Salome's verjaardag, ging ik tegen elf uur het

wagentje halen en reed het naar de voordeur. Ik wachtte om, als gewoonlijk, jongeheer Reggie rond te rijden, en zijn kinderen hun ontbijt te geven. Maar mijn meesteres kwam naar de deur, die openstond, met een brief in de hand.

„Petrus,” zeide zij, „Reggie is niet wel; hij schijnt koude gevat te hebben; hij zal vandaag niet uit kunnen gaan. Ik wou graag dat je dezen brief voor mij wegbracht. Je bent een flinke looper, nietwaar?”

„Ja, mevrouw,” zeide ik.

„Het is een boodschap aan den dokter, Petrus,” zeide zij; „hij woont, zooals je weet, in Calvington. Heb je zijn huis wel eens gezien?”

„Ja, mevrouw,” zeide ik; „is het niet een groot, rood huis, omringd van boomen, dicht bij het station?”

„Dat is het, Petrus,” zeide zij; „het spijt mij dat Bessie een zeeren poot heeft. Bagot zegt dat zij eenige dagen niet uit moet gaan; maar als je stevig doorstapt, zul je gemakkelijk vóór één uur in Calvington kunnen zijn, dan is de dokter altijd thuis om de boodschappen te ontvangen. Vraag hemzelf te spreken, Petrus, en geef hem den brief; ik hoop zoo dat hij vóór den nacht komen zal.”

Ik begon dadelijk mijn lange wandeling. Het was dien dag zeer drukkend en in langen tijd was er geen regen gevallen, zoodat de weg met een dikke laag stof bedekt was.

Het was een allesbehalve prettige dag voor een wandeling en ik werd spoedig warm en vermoeid. Een paar uur zoo voort te moeten gaan was erg vervelend, dacht ik. Was Bessie maar in orde geweest, dan zou ik in korten tijd naar Calvington zijn gereden.

Toen ik ongeveer een half uur geloopt had, kwam ik aan een gedeelte van den weg, dat dicht bij de zee was en haalde een jongen in, die somtijds in Grassbourne kwam, als ik hulp noodig had bij het rooien van aardappelen of wieden of eenig zwaar karweitje in den tuin. Zijn naam was Jakob Andersen. Bagot hield niet van hem en was altijd kortaf tegen hem; maar zijne moeder was een weduwe, die in een der huisjes in de buurt woonde en mijn meesteres had medelijden met haar en gaf daarom nu en dan wat werk aan Jakob.

„Heila, Petrus!” zeide hij, „waar ga jij zoo haastig heen?”

Toen ik het hem vertelde, deed hij een uitroep van afkeer.

„Ik zou niet graag in je plaats zijn,” zeide hij.

„Het is heet,” zeide ik, onder een boom stilstaande om mijn hoed af te zetten en het zweet van mijn voorhoofd af te wisschen; „er is geen koeltje!”

„Ik zal je wat zeggen,” zeide Jakob eensklaps. „Frits zal dadelijk gaan. Hij zal den brief voor je medenemen; hij gaat naar Calvington.”

„Wie is Frits?” vroeg ik.

„Ken je Frits niet? Hij is de jongste zoon van Taggart; zijn vader heeft de boerderij ginds op de heuvels. Hij rijdt naar Calvington met eenige pakjes, die met den trein van één uur weg moeten. Ik zag hem een paar minuten geleden bij Welgelegen, een huis dicht bij de zee. O, daar is hij!”

Op dit oogenblik kwam een licht wagentje aangereden en de jonge Taggart zat er in, omringd van pakjes en dozen. Jakob droeg hem mijne boodschap

op en hij zeide dat hij dadelijk den brief zou bezorgen.

„O, maar, Jakob,” zeide ik, „ik moet hem den brief toch maar niet meegeven. Mevrouw zeide, dat ik hem zelf aan den dokter moest overhandigen.”

„Gekheid, nonsens!” zeide Jakob, hartelijk lachende; „alsof het er op aankomt wie den brief meeneemt; als de dokter hem maar krijgt; en Frits zal er veel eerder zijn dan jij; dus komt het goed uit, van welken kant je de zaak ook bekijkt.”

„Misschien moest ik liever met Frits meegaan,” zeide ik, „als hij mij een eindje wil medenemen.”

„Maar Frits komt niet weer terug,” zeide Jakob; „hij blijft den heelen dag in Calvington bij zijne tante; nietwaar, Frits? En dan zou jij in de hitte en de stof terug moeten gaan. Wees toch niet dwaas, Petrus!”

Ik vond het niet prettig „dwaas” genoemd te worden, en dus gaf ik, ofschoon mijn geweten mij zeide dat ik verkeerd handelde, mijn brief aan Frits, en hij reed weg.

„Ga nu met mij mede, Petrus,” zeide Jakob, toen Frits verdwenen was om den hoek van den weg.

„Waarheen?” vroeg ik.

„Naar de zee,” zeide Jakob; „wij kunnen daar in drie minuten zijn, als wij dit veld overgestoken hebben.”

„O neen,” zeide ik, „ik moet nu naar huis.”

„Nonsens! naar huis,” zeide hij. „Dat moet je juist niet doen. Mevrouw merkt het natuurlijk dadelijk als je nu naar huis gaat. Dan weet ze waardoor je zoo spoedig terug bent en dan zal alles uitkomen. Laten we eens zien; als je naar Calvington wandelt, zou je op zijn vroegst niet vóór twee uur terug zijn; dus

hebben we tenminste twee en half uur om plezier te maken. Ik zal je naar het roovershol brengen. Je hebt het nog nooit gezien, nietwaar?"

„Neen, nooit,” zeide ik, „ik zou het graag zien; maar ik geloof toch dat ik beter doe nu terug te gaan.”

„Wees toch niet zoo dwaas!” zeide Jakob, terwijl hij over het hek sprong, dat naar het veld leidde.

Ik wist dat ik kwaad deed, en toch volgde ik hem, want — ik schaam mij het te bekennen — ik was bang voor hem. Ik kon niet verdragen uitgelachen of een domkop genoemd te worden: dus deed ik wat mijn geweten mij telkens weder zeide niet te doen.

Toch scheen een tijd lang alles heel prettig. Ik legde mijn geweten het stilzwijgen op en nam mij voor tot twee uur plezier te hebben.

Het was koel en aangenaam aan zee; wij namen een bad en beklommen toen de rots tot aan het roovershol. Het was een eigenaardige plaats; wij onderzochten er elken hoek van en zaten er eenigen tijd in; want het was zoo verfrisschend om uit den gloed en de hitte van de zon te zijn.

Maar terwijl wij in het hol zaten te lachen en te praten, hoorden wij plotseling een gerommel van een verwijderde onweersbui.

„Het schijnt, dat er een onweersbui opkomt,” zeide Jakob; „laten we hooger klimmen en zien.”

De lucht was wonderlijk veranderd, sinds wij een half uur geleden in het hol gingen; het was nu heel donker en de vogels vlogen woest in allerlei richtingen.

Wij daalden van het hol en namen den weg langs het strand over de ruwe rotsen en steenen, totdat

wij aan een goed voetpad kwamen. Terwijl wij voortgingen, werd de bui erger, en toen wij het pad bereikt hadden, begon het te regenen.

„Wij komen dadelijk bij eene schuilplaats,” zeide Jakob; „laten we haast maken.”

Met haastige stappen gingen wij voort en snelden daarop het veld door, want de regen viel in stroomen neder. Wij stonden geen oogenblik stil, voordat wij de open deur van een herberg, die aan den weg stond, bereikt hadden.

„Nu zijn wij terecht,” zeide Jakob; „dat hebben we er mooi afgebracht! Maar het is juist bijtijds,” voegde hij er bij, terwijl een felle bliksemstraal, gevolgd door een harden donderslag, gezien werd en het geweldig regende.

„Wat wil je drinken, Petrus?” vroeg hij: „jenever of bier?”

„Niets, ik dank je,” zeide ik; „ik drink nooit zoo iets.”

„O, gekheid,” zeide hij; „je moet iets drinken. Nu je hier gekomen bent om te schuilen, kun je niet laten iets te nemen.”

Voor de derde maal deed het geweten zijn waarschuwend stem hooren, en voor de derde maal wilde ik er niet naar luisteren, en wel om dezelfde reden: omdat ik een lafaard was en mij schaamde te doen wat ik wist dat goed was.

„Twee glaasjes jenever,” zeide Jakob tot den herbergier, terwijl hij de deur van een kleine gelagkamer opende.

De onweersbui.

Wij zaten met onze glazen in de hand en Jakob had allerlei zotte gezegden, terwijl hij voorstelde op mijne gezondheid, die van den herbergier en de rest van het gezelschap te drinken, toen er een buitengewoon hevige bliksemstraal kwam, onmiddellijk door zulk een knetterenden donderslag gevolgd, dat het scheen alsof het huis boven onze hoofden zou instorten.

„Hè!” zeide Jakob, „dat was er een! Nu zal ik de volgende maal op de gezondheid van mijnheer Donder moeten drinken!”

Maar ik kon niet medelachen om dit dwaze woord. Die bliksemstraal had de donderbui in den nacht van Salome's zesden verjaardag in mijne gedachten teruggeroepen; en met de herinnering aan die bui kwam Salome's tekst mij in de gedachten: „De een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden,” en de bedroefde woorden van Salome, terwijl zij zich dien nacht aan mij vastklemde: „Jij moet niet achtergelaten worden, Petrus, zij moeten jou ook medenemen!”

Toen dacht ik aan den eersten regel op mijn kaart: „Doe niets wat gij niet zoudt willen doen, als Jezus komt.” Ik zou zeker niet gaarne gevonden worden bezig met jenever te drinken en mijn plicht te verzuimen, zooals ik toen deed.

Ik dacht aan den tweeden regel op mijn kaart:

„Ga naar geen plaats, waar gij niet gaarne zoudt gevonden worden, als Jezus komt.” Niet gaarne zou ik in de herberg en in het gezelschap van luie drinkebroers, waarmede de kamer gevuld was, gevonden worden.

Toen dacht ik aan den derden regel op mijn kaart: „Zeg niets, dat gij niet gaarne zoudt zeggen, als Jezus komt.” Vele dwaze, verkeerde dingen had ik gezegd, sinds ik in dat huis gekomen was, die ik niet gaarne zou gezegd hebben, als die bliksemstraal de straal van heerlijkheid geweest was bij de verschijning van den Heere Jezus Christus. Als Hij werkelijk eens kwam, terwijl ik daar was!

Ik was zeer bang en Jakob zeide, dat ik zoo somber was als een pruilende oude uil. Hoe blij was ik toen de regen opgehouden had en ik weder naar buiten kon gaan. Toen nam ik afscheid van Jakob en ging zoo spoedig mogelijk naar huis.

Ik deed mijn beste kleeren uit en ging dadelijk naar den stal om het paardentuig schoon te maken en te poetsen. Den ganschen middag keek ik met bezorgde blikken naar den weg, hopen de dokterskoets op weg naar het huis te zien. Maar de uren gingen voorbij en de theetijd brak aan, zonder dat hij gekomen was.

„Jongeheer Reggie heeft een ergen stoot, dat heeft hij,” zeide Bagot tot zijne vrouw; „het zal kroep worden, vreest mevrouw. Ik hoop dat de dokter het goed zal inzien.”

Maar de tijd ging voort, en geen dokter verscheen. Zou Frits mijn brief gegeven hebben, of kon het mogelijk zijn, dat hij het vergeten had? Ik werd van oogenblik tot oogenblik angstiger.

„Ik vergeef je, Petrus,” . . . blz. 59

Eindelijk kon ik het niet langer uithouden en deed ik, wat ik veel eerder had moeten doen; ik vertelde de geheele geschiedenis aan Bagot. Ik vergat niet hem van de onweersbui te vertellen en hoe die mij aan de drie regels herinnerd had.

„Wel, Petrus, mijn jongen, het is een treurige geschiedenis, dat is het; maar het is goed dat je er meê voor den dag bent gekomen en ik ben blij dat de Heere vandaag niet kwam en je op zulk een verkeerden weg vond. Ik zal naar het huis gaan en het aan mevrouw vertellen en vragen, wat zij het beste vindt om te doen.”

„Wacht een oogenblik, Bagot,” zeide ik; „zeg mevrouw dat ik weggegaan ben om te zien, of de dokter den brief gekregen heeft. Ik zal dadelijk vertrekken en zoo hard mogelijk loopen.”

„Eet eerst wat, mijn jongen,” zeide Bagot vriendelijk.

Maar ik wilde geen oogenblik wachten en liep op snellen draf naar Calvington. Natuurlijk kon ik dat niet volhouden en de weg scheen mij zoo lang toe; maar de lucht was koeler dan 's morgens, wat mij veel hielp.

Het zal zoowat tien uur geweest zijn, toen ik het huis van den dokter bereikte. Zijn koets stond aan de deur en de dokter kwam buiten en sprong er in, toen ik er aankwam. Hij wilde juist naar Grassbourne rijden. Eenige minuten tevoren had hij den brief van mijne meesteres ontvangen. De zorgelooze Frits had hem op weg laten vallen en iemand had hem opgeraapt en aan den dokter gebracht.

Ik vertelde hem hoe ziek Reggie was en dat mijne

meesteres vreesde, dat hij de kroep zou krijgen; en hij liep terug naar zijne apotheek om een en ander te krijgen dat noodig zou kunnen zijn, waarop hij zoo snel mogelijk naar Grassbourne reed.

Ik ging langzamer terug dan ik gekomen was en het was bij middernacht toen ik het hek bereikte. Tot mijn verwondering vond ik Bagot daar staan, leunende tegen het hek, alsof hij op mij wachtte. Hij was zeer vriendelijk tegen mij, vriendelijker dan ik meende te verdienen; maar hij scheen zeer terneer-geslagen.

„Is hij erger, Bagot?” vroeg ik.

„Neen hij is *iets* beter,” zeide Bagot. „De dokter zal tot morgen blijven. Ik heb zijn koetsier geholpen om het paard uit te spannen.”

Hij liet mij binnen; juffrouw Bagot was nog op en had een goed maal op de tafel voor mij klaargezet. Zij ook was vriendelijker jegens mij dan ooit, maar geen van beiden sprak veel, terwijl ik mijn avond-eten gebruikte.

Zoodra ik geëindigd had, vroeg Bagot, terwijl hij een enveloppe uit zijn zak kreeg:

„Zal ik hem nu geven, oudje?”

„Ja, ja,” zeide zij, „nu hij zijn maal gebruikt heeft, kun je het hem laten lezen.”

Bagot stelde mij een telegram ter hand en ik las het volgende: „Salome is zeer ziek en roept om u. Kunt gij niet gemist worden om bij haar te komen?”

Ik zat er langen tijd naar te staren, zonder te spreken. Toen zeide Bagot: „Arme jongen, het spijt mij vreeselijk voor je, dat verzekeer ik je; maar heb goeden moed, misschien zal zij spoedig beter zijn.”

„Zou u denken dat ik kan gaan, Bagot?” vroeg ik.

„Ja, zeker,” zeide hij. „Ga met het telegram naar het huis en vraag of je mevrouw kunt spreken. Ze zijn allen bij het kind opgebleven.”

Ik volgde zijn raad en de keukenmeid gaf mij een kan warm water mede, die boven moest gebruikt worden en die ik zoo stil mogelijk in de ziekenkamer bracht.

Jongeheer Reggie was zeer lijdende en hijgde naar adem en de dokter en zijn moeder en de kinderjuffrouw stonden om hem heen en deden al 't mogelijke om hem te helpen. Hij zag mij binnenkomen, glimlachte en trachtte te spreken, maar ik kon niet verstaan wat hij zeide.

Mevrouw volgde mij buiten de kamer.

„Kunt u mij vergeven, mevrouw?” vroeg ik.

„Ik vergeef je, Petrus,” antwoordde zij, „want ik weet hoe bedroefd je bent. En ik geloof, dat het niet zulk een verschil zou gemaakt hebben als de dokter hier vroeger geweest was, want hij zegt dat wij alles gedaan hebben, wat noodig was, voordat hij kwam.”

Toen overhandigde ik haar het telegram en tranen kwamen in hare oogen, terwijl zij het las, want ik had haar over Salome gesproken en zij wist hoe ik haar liefhad.

„Overal beproevingen, Petrus,” zeide zij. „Ja, je moogt gaan en eenige dagen blijven als je tot hulp kunt zijn.”

Ik dankte haar zeer en zij sloop weder in de kamer.

Nog langen tijd bleven wij op. We zaten om het keukenvuur en Bagot liep elk half uur naar het huis

om in de keuken te vragen, hoe het met het kind was; en niet voordat hij het bericht bracht, dat Reggie in slaap en het gevaar voor het oogenblik geweken was en de dokter naar huis zou gaan, konden wij besluiten om naar boven te gaan.

Ik had een zeer korten nacht, want de trein vertrok om acht uur en ik moest naar het station wandelen.

Toen ik thuiskwam, ging ik dadelijk naar boven, naar Salome's kamer, en ik vond moeder, die er zeer vermoeid en afgemat uitzag, bij haar zitten. Salome scheen geheel buiten kennis; zij kende mij niet toen ik binnenkwam, ofschoon moeder mij zeide, dat zij in den nacht herhaaldelijk om mij geroepen had. Zij sprak onrustig en vreemd, en ik vond dat zij er zeer ziek uitzag. Moeder wist niet wat haar scheelde; zij was al eenige dagen ziek geweest en werd elken dag erger.

De dokter kwam spoedig na mij en moeder ging met hem naar beneden en liet mij bij Salome. Toen zij terugkwam, zeide zij:

„Petrus, het is een naar geval; wij hadden je niet moeten laten komen; de dokter zegt dat het roodvonk is, die niet goed is uitgekomen. Wat zullen wij doen?”

En mijn arme moeder barstte in tranen uit.

XI.

Een vreeselijke tijd.

Natuurlijk was van terugkeer naar Grassbourne geen sprake, uit vrees dat ik de besmetting mede zou brengen. Ik schreef aan mijn meesteres en deelde haar het geval mede en toen kon ik mijn arme moeder tot veel hulp zijn, door de geheele verzorging van Salome op mij te nemen.

Zij was zwaar ziek en werd elken dag erger. De dokter scheen den aard der ziekte goed te hebben ingezien, want den dag van mijne komst kregen Bartholomeus en Judas beiden de koorts en twee dagen daarna werd Thomas ziek en een week later werden Mattheus en Simon ook aangetast.

Het was een vreeselijke tijd. Als ik er aan terugdenk, dan verwonder ik er mij over, dat wij er zoo moedig onder waren. Er waren zes zieken tegelijk, zóó ziek, dat de dokter, telkens als hij hen zag, zijn hoofd schudde en zeide te vreezen dat niemand er door zou komen. Mijn arme moeder was dag en nacht op, en liep van het eene bed naar het andere met een bleek en bezorgd gelaat. Vader zeide weinig, zooals zijn aard was onder alle mogelijke omstandigheden, maar voelde diep. Hij liep soms door het huis, hoorbaar zuchtend, en kon uren achtereen bij de deuren der twee ziekenkamers staan, om dadelijk tot hulp te kunnen zijn of het een en ander te halen, dat noodig was. Hij voelde het te meer, geloof ik,

omdat hij zoo weinig te doen had. Hij was een eerlijk man en hield het niet geheim, dat de besmettelijke koorts in huis was. Zoodra de dokter hem gezegd had dat het een erg soort van roodvonk was, had hij het aan al zijn klanten laten weten, want hij meende dat geheimhouding in een dergelijk geval wreed en zondig was.

Dus kwamen er weinig koopers in den winkel en was de geldlade in dien tijd van beproeving bijkans ledig.

Ik had de volgende weken veel tijd tot overpeinzing. Als ik 's nachts opzat, wakende bij Salome, Judas en Simon, was mijn geest steeds bezig en mijn hart ontrust. En toch kon ik niet bidden. Ik had een gevoel alsof er een groote muur tusschen God en mij was en als ik trachtte te bidden, schenen de woorden tot mij terug te keeren, alsof zij den scheidsmuur niet konden doordringen. Het was mijn zonde, die tusschen mij en mijn Meester gekomen was. Ik wist dat zeer goed en ik gevoelde mij ongelukkig als ik er aan dacht.

Maar op een avond nam ik Salome's Bijbeltje op, dat op een tafeltje naast haar bed lag. Ik opende het om te zien of ik een woord tot troost kon vinden, en mijn oog viel op deze woorden:

„En de Heere, zich omkeerende, zag Petrus aan.”

Als een engel mij deze woorden gezegd had, hadden ze mij niet duidelijker als uit den hemel komende kunnen toeschijnen.

Ik had jegens mijn Heer gezondigd, den Heer, die mij zoo liefhad en nog was Zijn gelaat niet van mij afgewend, maar naar mij toegekeerd. Hij zag mij aan, niet met toorn, maar met teedere, smartelijke liefde.

O! hoe kon ik zulk een Meester bedroeven! Zooals Petrus uit het Evangelie zat ik in die stille ziekenkamer bitterlijk te weenen.

En toen kwam er troost; ik kon nu bidden. Die blik van den Heere Jezus had den muur weggenomen. Ik kon nu tot Hem smeeken om vergiffenis en om mij nooit meer van Hem te verwijderen.

- Als ik dien nacht niet tot den Heere Jezus teruggekomen was en Zijne tegenwoordigheid niet zeer nabij gevoeld had, weet ik niet hoe ik de volgende vreeselijke week doorgekomen zou zijn. Ziekte en smart waren vroeger in ons huis geweest, maar nu kwam de engel des doods nabij.

Ik had van het eerste oogenblik af gedacht, dat Salome sterven zou. Zij scheen zoo geheel anders dan iedereen en zoo geschikt voor den hemel, dat ik niet twijfelde of de Meester zou haar tot zich nemen.

„De een zal aangenomen en de ander zal verlaten worden,” zeide ik steeds weer tot mijzelf als ik bij haar bedje zat; „Salome aangenomen, Petrus achtergelaten.” Zelfs het geluid van hare ademhaling scheen mij dezelfde woorden in den donkeren, stillen nacht te herhalen: „De een aangenomen, de ander verlaten; de een aangenomen, de ander verlaten.” En de voetstappen van de voorbijgangers herhaalden, toen de morgen aanbrak, dezelfde woorden: „De een aangenomen, de ander verlaten.”

Maar de woorden zouden geheel anders uitkomen dan ik verwachtte.

XII.

Salome's herstelling.

Het was in den nacht, toen Salome's ziekte op het hevigst scheen te zijn; haar gezichtje zag er zoo vreemd en veranderd uit, dat ik dacht dat elke ademhaling haar laatste zou wezen. Ik verwachtte stellig dat de engel des doods dien nacht in de kamer zou komen.

Hij was ook in de kamer, maar niet voor Salome gekomen. De kleine Judas werd weggenomen en Salome achtergelaten. En twee dagen later kwam de engel des doods weder en nam Bartholomeus weg en na verloop van eenige dagen werden Simon en Thomas weggenomen, en nog bleef Salome gespaard. Maar de dokter kon nog zeer weinig hoop geven; zij kon er van opkomen, zeide hij, maar hij meende dat het zeer onwaarschijnlijk was.

Dat was een vreeselijke tijd voor ons allen.

Het was een ontzettende tijd voor mijn armen vader, want hij had zijn kinderen innig lief en nadat hij en ik de eene lijkist na de andere naar het graf waren gevolgd, kon hij urenlang met zijn hoofd in zijn handen zitten, zonder een woord te spreken, maar vol droevige gedachten.

Het was ook een vreeselijke tijd voor mijn arme moeder. Ik was er van overtuigd, dat zij ziek zou worden als alles voorbij was. Zij had bitter geschreid toen de kleine Judas was weggenomen, maar daarna scheen het dat zij niet meer kon schreien; het was alsof hare tranen opgesloten waren en zij alles deed als in den

slaap. Het scheen waarlijk voor haar meer een akelige droom dan droevige werkelijkheid te zijn.

Arme vader en moeder! Zij hadden geen hemelschen vertrooster; in dien tijd was de Heere hun Vriend en Verlosser niet. Maar deze smart, die het ergste scheen wat ons kon overkomen, werd door God gebruikt om hen tot Hem te voeren.

Op een avond — ik geloof, dat het de avond was, nadat Simon en Thomas grafwaarts waren gedragen, — zaten wij in Salome's kamer. Zij was nu bij kennis en de koorts had haar geheel verlaten, maar zij was zeer zwak, zóó zwak, dat ik bevreesd was haar te laten praten, zóó zwak, dat zij zoo hulpbehoevend was als het kleinste kind. Mattheus was veel beter; hij had de ziekte niet zoo erg gehad als de anderen en zat op in bed.

„Er schijnt niets meer te doen te zijn,” zeide moeder dien avond, terwijl zij bij het vuur zat; en voor de eerste maal sinds de kleine Judas was weggenomen, barstte zij in tranen uit.

Ik wist dat dit haar goed zou doen; dus trachtte ik niet haar te doen ophouden, maar legde mijn hoofd op haar schouder en wij weenden te zamen, terwijl vader, die bij Salome's bed zat, luid snikte.

Wij zaten langen tijd zoo en dachten dat Salome sliep, want zij had haar oogen gesloten, die zij echter eensklaps opende en zeide:

„Lees eens wat, Petrus.”

Ik nam haar Bijbeltje en las hardop:

„De Heere zelf zal met een geroep, met de stem des archangels en met de bazuine Gods, nederdalen

van den hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan;

Daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen te zamen met hen opgenomen worden in de wolken, den Heere tegemoet in de lucht, en alzoo zullen wij altijd met den Heere wezen.

Zoo dan, vertroost elkander met deze woorden."

„Vader, zou u niet gaarne willen dat Jezus vanavond kwam," zeide Salome, „en Simon en Thomas en Bartholomeus medebracht? Wij zouden hen allen in de lucht tegemoetgaan, nietwaar, vader?"

Vader antwoordde niet, maar nam Salome's mager handje en kuste het.

„Zij spreekt daar altijd over, Petrus," zeide moeder. „Altijd, sinds jij haar dat Bijbeltje gegeven hebt, is haar hoofdje daarmee vervuld geweest. „Moeder," zegt zij soms, „zouden de engelen u aannemen?" „Judas," zeide zij eens, „zul jij aangenomen of verlaten worden?" „Thomas," sprak ze vaak, „zou het niet prettig zijn, als Jezus vandaag kwam?" En de jongens luisterden met alle aandacht naar haar. Simon sprak er veel over, voordat hij stierf, en zeide dat zijne zonden afgewasschen waren. Ik weet er niet veel van," voegde mijn arme moeder er bij, nog meer schreiende; „ik heb gesloofd en gewerkt en gesjouwd om je allen voedsel en kleeren te verschaffen en je knap en helder te houden. Maar ik heb niet over die dingen nagedacht zooals ik moest, en ik geloof dat, als de Heere kwam, de engelen je allen zouden wegdragen en mij achterlaten."

„En mij!" zeide vader met een zucht.

„O, neen!" zeide Salome, zoo luid als zij kon,

„vader en moeder moeten ook medekomen, nietwaar, Petrus? Vraag aan Jezus om hen te reinigen van hunne zonden en dan zal Hij niet vergeten de engelen te zenden om hen te halen als Hij in de lucht komt.”

Daarop knielde ik neder en deed een kort gebed, en toen ik opstond, schreiden mijn ouders beiden.

Daarna zeiden zij niets meer, maar ik heb alle reden om te gelooven, dat zij dienzelfden avond tot den Heere Jezus als hun Verlosser kwamen en dat vader en moeder van dien tijd af den Heere Jezus dienden en naar Zijn wederkomst verlangden, met de zekere verwachting dat zij in dien grooten dag zouden aangenomen en niet verlaten worden.

XIII.

Groote smart.

Salome werd elken dag sterker; de dokter was verwonderd over hare herstelling.

„Hoe goed is God geweest, haar voor mij te sparen!” zeide ik telkens weder tot mijzelf. Het was mij, alsof ik haar van den dood wedergekregen had.

Maar juist toen het thuis wat vroolijker werd en ik mij verblijdde dat Salome voor het eerst naar beneden ging, kreeg ik een brief van Bagot, die mij met smart en droefheid vervulde. Want hij deelde mij mede dat Reggie, dien wij allen zoo liefhadden, heengegaan was. De Meester was gekomen om hem te halen en het kind had Zijn stem gehoord en zich

met blijdschap gehaast om Hem tegemoet te gaan. Het was een nieuwe aanval van kroep geweest, die een einde aan zijn leven had gemaakt, en slechts eenige uren nadat hij ziek werd was de oproeping gekomen.

Bagot schreef diep bedroefd en hij deelde mij mede, dat mevrouw ernstig ziek en terneergeslagen was. Zij liet mij zeggen, dat zij mij gaarne zou zien terugkomen, als de dokter dacht dat ik het veilig kon doen. Zij betuigde mij haar deelneming in mijne smart en verzocht mij aan moeder te zeggen, hoe dikwijls zij aan haar gedacht had en hoe zij gebeden had, dat de Heere haar trooster zou zijn.

Het kostte mij veel om het ouderlijk huis te verlaten, want allen schenen in dien tijd van smart op mij te steunen. Vader was veel verouderd en scheen in weinige weken een afgeleefd man geworden.

Mijn arme moeder zeide telkens weder, dat zij niets te doen had.

„O Petrus,” zeide zij eens, „ik morde vroeger zoo dikwijls en dacht dat ik het zwaar had, als ik voor zooveel moest koken, zooveel kleeren had te verstellen en kousen te stoppen, en zooveel te wasschen en te strijken en na te loopen. Maar nu, God weet het, zou ik al wat ik heb willen geven om die drukke dagen weder te beleven. Ik wist niet, voordat zij heengegaan waren, hoezeer ik allen zou missen. God vergeve mij dat ik morde, omdat ik zooveel voor hen had te werken!”

Het was nu een heel ander tehuis, zoo stil en rustig, met zooveel ongebruikte bedden en eenzame kamers; met zooveel ruimte aan de groote tafel, die

vroeger zoo goed bezet was; met zooveel ledige stoelen; aan den kapstok in de gang hing een rij petten, die nooit van haar plaats werden genomen, omdat moeder den moed niet had ze weg te bergen. Ieder, die in ons huis kwam, moet het verschil tusschen toen en ons eenmaal zoo vroolijk, bewegelijk gezin opgemerkt hebben.

Ook in een ander opzicht was het een ander te-huis; want vader en moeder beiden gingen nu hunne kinderen voor op den weg naar den hemel. Het was een groote overwinning op zichzelf voor vader om den Bijbel te openen en dien voor zijn gezin te lezen, maar hij kwam er toe. Voor moeder was het een kloek besluit om haar hoed op te zetten en voor het oog van haar verbaasde bureu naar de kerk te gaan, maar zij deed het. En toen ik hen verliet, was het mij tot groote blijdschap te weten, dat wanneer het geroep werd gehoord: „Ziet, de Bruidegom komt, gaat uit Hem tegemoet!” wij allen te zamen gereed zouden zijn om aan de oproeping gehoor te geven; want in dien grooten dag, als de Koning de Zijnen zal vergaderen, zou elk van ons aangenomen en niemand achtergelaten worden!

Ik ging naar Calvington met den vroegen trein en wandelde van het station naar Grassbourne. Juffrouw Bagot verwelkomde mij hartelijk toen ik in haar huisje aankwam.

„Het verheugt mij je te zien, mijn jongen,” zeide zij. „De baas en ik hebben ons vreeselijk eenzaam gevoeld zonder jou, dat hebben wij. En dan met het verdriet van onze mevrouw en het verlies van dien lieven jongen zijn wij erg gedrukt en somber geweest.”

Zij zeide mij, dat ik Bagot in den tuin zou vinden en ik ging naar hem toe. Op weg daarheen ontmoette ik mijne meesteres, die uit het huis kwam met een groote mand aan haar arm. Ik wist welke mand het was en giste dadelijk waar zij heen ging. Zij was zeer vriendelijk en zeide: „Petrus, wij hebben beiden groote smart gehad sinds ik je het laatst zag; maar wij moeten nooit vergeten dat God ons die in liefde zond; wij moeten geen oogenblik aan Gods goedheid twijfelen.

Wat God doet, dat is welgedaan;
 Nooit zal de moed me ontzinken;
 Biedt Hij den lijdenskelk mij aan,
 'k Zal dien gewillig drinken.

Mevrouw liet mij de mand dragen en wij gingen te zamen Reggie's kinderen voeren. Wij hadden er beiden veel onder te doen en spraken den ganschen tijd nauwelijks een woord.

„Hij zou het zoo prettig vinden als hij wist dat wij voor zijn kinderen zorgen,” zeide zij, met tranen in de oogen, toen ons werk was afgelopen en wij naar huis terugkeerden. „Hij miste je zoozeer, Petrus, en vroeg telkens wanneer je terug zoudt komen. Na dien ergen aanval, den dag voordat je naar huis ging, kon hij weder uitgaan en scheen zooveel beter en sterker, zoodat ik weer hoop kreeg. Maar hij vatte opnieuw koude en de kroep kwam terug, en niets kon hem meer redden. Den laatsten middag, toen hij naast mij op de sofa lag, sprak hij over je. Hij zeide: „Lieve moeder, is Petrus bedroefd, omdat de Heere Jezus zijn broertjes wegnam?” Ik zeide dat je zeer

bedroefd waart, omdat je hen zoo missen zoudt. „Maar het is heel prettig voor de broertjes, is het niet, moeder?” zeide hij. En dienzelfden nacht kwam de Heere Jezus om hem te halen; en nu moet ik trachten telkens mij te herinneren, hoe hij zeide dat het „heel prettig” voor hem zou zijn. „En, Petrus,” voegde zij er bij, „ik zal tot hem gaan, want hij komt niet weder tot mij terug.”

Mijn arme meesteres kon niets meer zeggen, maar spoedde zich naar huis, en ik ging verder om naar Bagot uit te zien.

Van dien tijd af behoorde het tot mijn dagelijksch werk om de mand voor mijne meesteres te dragen als zij Reggie's kinderen ging voeren, en bij die gelegenheden sprak zij dikwijls over hem. Zij sprak nooit van hem als dood zijnde, maar levend: levend in het Vaderhuis.

XIV.

Na twintig jaren.

Twintig jaren zijn voorbijgegaan, sinds dit alles plaats had, en toch zijn die twintig jaren zoo snel vervlogen, dat ik moeilijk kan gelooven dat zij werkelijk voorbij zijn. Het schijnt mij ongelooflijk toe, dat ik zoovele jaren in dit gezellig huisje met mijn lieven, ouden vriend Bagot heb doorgebracht. Ons leven is zoo rustig geweest, zoo geheel anders dan het onophoudelijk geraas in de drukke stad, dat de

dagen en weken en maanden en jaren ongemerkt vervlogen zijn.

Toen ik drie jaren te Grassbourne geweest was, bood mijne meesteres aan om, volgens haar belofte, eene betrekking als knecht voor mij te zoeken, maar ik was daar zoo gelukkig en Bagot en zijne vrouw betuigden zoo vriendelijk dat zij zeer aan mij gehecht waren, dat mevrouw met groote vriendelijkheid zeide dat ik, als ik het wenschte, in haar dienst kon blijven.

Zeer spoedig daarna kreeg Bagot een vreeselijken aanval van rheumatische koorts en had ik, gedurende zijn lange ziekte, de geheele zorg over den tuin en de broeikassen; en toen Bagot beter werd, was hij zeer zwak en zou hij het werk niet hebben kunnen besturen, als hij slechts een jongen, onervaren knaap tot hulp gehad had.

En zoo kwam het dat ik Grassbourne nooit verliet. En nu wordt Bagot oud en gebrekkig; hij is vijf en zeventig jaar oud en kan geen zwaar werk meer doen. Maar ik ben in zijne plaats gekomen en het is hem een genot mij te helpen en menig klein werk te verrichten, dat hem niet te veel vermoeit.

Die lieve oude Bagot; ik geloof, dat hij mij liefheeft alsof ik zijn eigen zoon was. Sedert zijne vrouw stierf — en zij is nu al meer dan tien jaren dood — heeft hij nog meer dan ooit op mij gesteund. Hij miste haar zoo.

„Mijn vrouw en ik waren altijd te zamen, Petrus,” zeide hij, toen hij op den avond van haar dood als een kind schreide; „het was een lange reis en een moeilijke, maar de boot ging dapper over de golven. Maar nu, jongenlief, is zij aan de andere zijde aan-

geïand: en hoe ik reizen zal zonder haar, Petrus, dat kan ik me niet indenken.”

„Maar de Heere is in de boot, Bagot,” zeide ik, „Hij zal u niet alleen laten trekken.”

„Je hebt gelijk, Petrus,” snikte hij. „Ik vergat dat als een oude, dwaze jongen: maar ik wenschte, Petrus — ik kan niet laten het te wenschen — dat wij samen aangeland waren.”

Ik deed alles wat ik kon om hem op te vroolijken en te troosten, nadat wij alleen overbleven. En toen Kaatje kwam had de oude man het gevoel alsof hij eene dochter zoowel als een zoon had, om voor hem te zorgen. Ik zag nooit twee menschen, die zoo geschikt voor elkander waren als Kaatje en Bagot. Hij wilde verhuizen, toen hij wist dat ik ging trouwen, maar daar wilden Kaatje noch ik iets van hooren, en wij konden geen gelukkiger gezin uitmaken dan wij nu zijn.

Bagot heeft het grootste genoegen in de kinderen. De kleine Judas en het tengere Keetje zijn voortdurend speelkameraden voor hem en zij volgen hem overal waar hij gaat. Het kleine Keetje is opgewonden van plezier als zij Bagot van zijn werk hoort komen, en dan loopt zij waggelend naar hem toe en klimt tegen hem op, zeggende: „Lieve opa Baggie, lieve opa Baggie.”

Mijn meesteres is zeer verouderd sinds ik voor het eerst te Grassbourne kwam. Heur haar wordt grijs en haar gelaat heeft veel van de schoonheid verloren, die haar deed bewonderen toen zij jonger was; maar somtijds verbeeld ik mij, dat zij er nu nog meer als een Engel uitziet dan toen ik haar voor 't eerst zag.

Zij is nu twintig jaren verder op de reis; en de twintig jaren van geduldig wachten, de twintig jaren van ijverige werkzaamheid, de twintig jaren in de school van smart, de twintig jaren van toenemende kennis van den Heere, hebben alle een stempel op haar gelaat gedrukt en hebben haar schooner gemaakt.

Ik denk wel eens, dat haar tijd van wachten nu niet lang meer kan zijn; het is alsof een glans van de hemelstad over haar gelaat is gespreid; en ik beef als ik denk dat de poorten nu wellicht al geopend worden om haar binnen te laten. Ik ontroer voor onszelven en voor allen, die zij helpt en onderwijst en vertroost; maar ik ben zoo blijde voor haar, dat de weg door de woestijn korter wordt en de welkomstgroet in het Vaderhuis nabij is.

Toch komt de gedachte vaak bij mij op: O, konden we allen te zamen gaan! O, mocht inplaats van de vreeselijke scheiding, Hijzelf wederkomen en allen, *allen* ontvangen, mocht Hij verschijnen om Zijn verspreide kinderen te verzamelen en wij allen met vreugde Hem tegemoet gaan.

De „Regels voor heden” hangen nog steeds op hun oude plaats boven den schoorsteenmantel en wij trachten voortdurend met Gods hulp ze op ons dagelijksch leven toe te passen. En de heerlijke verwachting van 's Heeren verschijning wekt ons op om ons dicht bij Hem te houden, elke zonde te vermijden en ons onder al het verdriet en de moeilijkheden van ons leven op te vroolijken.

Mijn ouderlijk huis is al sinds langen tijd opgebroken.
Mijn goede moeder stierf in hetzelfde jaar, waarin

juffrouw Bagot heenging, en zij rust van al haar werk in dat Huis, waar alle vermoeiden tot rust komen.

Al mijn broeders doen goede zaken en hebben vrouwen en kinderen.

Vader gaf zijn zaken op, toen Salome trouwde, en ging bij haar inwonen. Hij komt dikwijls over om mij te bezoeken, en de stille omgeving van deze buitenplaats is hem tot groot genot. Nog steeds is hij even stilzwijgend, en het is vermakelijk hem en Bagot tegenover elkaër bij het vuur te zien zitten. Zij hebben hun oude vriendschap hernieuwd en hebben elkander zeer lief; maar als zij te zamen praten, is het werk gelijk verdeeld, want Bagot spreekt en vader luistert, en toch schijnen zij beiden hoogst vol-daan te zijn.

Salome kwam de vorige week ons bezoeken met haar dochtertje en ik reed haar 's avonds met het wagentje naar Calvington. Het was Salome's ver-jaardag en zij onthaalde zichzelf op dat genoeg, want wij hebben elkander nog even lief als vroeger.

Het was een liefelijke avond toen wij wegreden en de zon ging onder achter de verwijderde heuvelen. De lucht was heerlijk schoon; gouden wolken dreven in het donker blauw als eilanden in een hemelsblauwe zee, en daarachter waren weder roode wolken, die als de heerlijkste kusten van deze zee schenen en onophoudelijk van vorm en kleur veranderden.

Wij waren vroeg genoeg en wandelden nog een eindje den weg op om naar den zonsondergang te zien.

„Denk je niet, Salome, dat het ongeveer zoo zal zijn, als de Heere komt?” vroeg ik.

„Daar dacht ik juist aan, Petrus,” antwoordde zij. „Toen ik een kind was, nadat wij te zamen op mijn verjaardag die preek hoorden, dacht ik altijd, als ik zulk een lucht zag, dat de Heere in heerlijkheid zou verschijnen.”

„Maar Hij is nog niet gekomen,” zeide ik met een zucht.

„Neen,” antwoordde Salome; „nog niet, Petrus.

Maar — die Dag is nu nader
gekomen,
En in helderder teekenen wordt van Zijn komst nu
vernomen.”

„Dat is een zeer vertroostende gedachte, Salome,” zeide ik.

„Ja 't is een heerlijk lied, Petrus,” zeide mijne zuster. „Ik kreeg het onlangs; ik zal er je, als ik thuis ben, een afschrift van zenden.”

Dezen morgen kwam het lied, dat ik juist Bagot en Kaatje voorgelezen heb.

ZIE: DE DAG NADERT.

Toen wij kind'ren nog waren en mochten
de liefde van Jezus reeds loven —
Hoe wenschten wij dat Hij mocht komen,
ons tot zich mocht trekken naar boven.
Maar — die Dag is nu nader
gekomen,
En in helderder teekenen wordt van Zijn komst nu
vernomen.

En wanneer dan ons oog in verrukking
 in purper den dag zag verdwijnen —
 Hoe hoopten we dat in dien goudgloed
 vol luister de Vorst mocht verschijnen.

Maar — die Dag is nu nader
 gekomen,

En in helderder teekenen wordt van Zijn komst nu
 vernomen.

Heer, reeds lang zijn die jaren vervlogen,
 voorbij die gelukkige stonden.

Wat heeft niet de tijd al verouderd,
 Wat heeft niet de dood al verslonden!

Maar — die Dag is nu nader
 gekomen,

En in helderder teekenen wordt van Zijn komst nu
 vernomen.

Heer, bereid, ja bereid onze harten
 ter eeuwige huldebetooning!

Dra hoort men den jubel weergalmen:

„Hij komt, onze Heer, onze Koning!”

Want — die Dag is reeds nader
 gekomen,

En in helderder teekenen wordt van Zijn komst nu
 vernomen.

„Amen!” zeide Bagot, toen ik geëindigd had. „Ja,
 kom, Heere Jezus!”

INHOUD.

I. Salome's ouderlijk huis	5
II. Het verloren geld	10
III. Niet meer te vertrouwen	15
IV. Een dienst voor kinderen	20
V. De donderbui in den nacht	26
VI. Mijn eerste betrekking	32
VII. Jongeheer Reggie	38
VIII. Er is geen tijd te verliezen	44
IX. Het roovershol	49
X. De onweersbui	55
XI. Een vreeselijke tijd	61
XII. Salome's herstelling	64
XIII. Groote smart	67
XIV. Na twintig jaren	71
